

GŁOS BRZEŻAŃSKI

Cena numeru
25 gr.

MIESIĘCZNIK

Prenumerata roczna 3 zł.
z dostawą.
Konto P.K.O. Nr. 146.002
Rachunek K K, O. w Brzeżanach.

Redaktor naczelny: Bronisław Czuruk.
Adres Redakcji i Administracji: Brzeżany, Ratusz I p. drzwi Nr. 8.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona 50 zł, 1/4 strony 25 zł, 1/8 strony 12-50 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr. od słowa, najmniej za 2 zł.

Rok III.

Brzeżany, I. kwietnia 1934 r.

Nr. 4.

Prenumeratorom i Czytelnikom Głosu Brzeżańskiego w związku z Świętami Wielkanocnymi życzenia

Wesołego Alleluja

*zasyła
Redakcja.*

Realizacja polskiego samorządu w powiecie brzeżańskim.

Podstawą sprawnie działającej maszyny państwowej jest odpowiedni samorząd, którego najmniejsze komórki są równocześnie komórkami administracji państwowej. To też w okresie zwiększania się ingerencji Państwa w każdej dziedzinie życia publicznego i prywatnego, które z tej przyczyny część swych agend musi przenieść na podległy sobie samorząd, kwestja dostosowania tego samorządu do zmieniających się jak w kalejdoskopie ustroju i warunków bytu okazała się bezwzględnie konieczną tembardziej, w Polsce która odziedziczyła po zaborcach trzy rodzaje je samorządu.

W całym tego słowa znaczeniu samorząd miały były zabór pruski i austriacki, w byłym zaborze rosyjskim był jedynie surogat samorządu dostosowany do potrzeb administracji rosyjskiej. Pełny natomiast wpływ na administrację samorządową miało społeczeństwo polskie jedynie w b. zaborze austriackim, gdzie też stała się ona szkołą wychowania obywatelskiego, wytwarzając liczne kadry wyrobionych społecznie i uświadomionych obywateli. Działalność samorządu małopolskiego w okresie lat pięćdziesięciu przed wojną światową w dziedzinie podniesienia kraju pod względem gospodarczym jest chlubnym świadectwem zdolności administracyjnych ówczesnego pokolenia.

Samorząd Małopolski miał charakter trójstopniowy. Najniższą jednostką była gmina którą była z nielicznymi wyjątkami jedna miejscowość. Gminy wiejskie rządziły się ustawą gminną z 1866 roku, gminy zaś miejskie dzielące się na miasta i miasteczka, miały odrębne ustawy. O ile ustrój ten zorganizowany przed 70 laty przetrwał z małymi zmianami do wojny światowej i spełniał zupełnie dobrze swe zadania, o tyle obecnie w warunkach przyspieszonego trybu życia powojennego okazał się niewystarczającym. Ogrom zadań ciężących dziś na samorządach i związana z tem konieczność fachowego ich ujmowania, oraz przyspieszone tempo pracy przerastają obecnie siły małej dotychczasowej gminy wiejskiej. Zatem konieczność unifikacji samorządu na całym obszarze Państwa i dostosowania go do nowoczesnych wymogów

życia i potrzeb własnego Państwa były powodem rozpoczętej przebudowy ustroju samorządowego ustawą z dnia 23 III. 1933 o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego. Sama już nazwa ustawy wskazuje, że jest to częściowa narazie przebudowa ustroju samorządowego, która jednakowoż w samorządzie małopolskim powoduje głębokie zmiany przez wprowadzenie instytucji gmin zbiorowych w miejsce istniejących dotychczas gmin jednostkowych, czynnika zawodowego w postaci burmistrzów i wójtów zawodowych i zwiększenia kompetencji organów zarządzających kosztem organów uchwalających. Są to tylko główne cechy tej ustawy.

Ustawodawca likwidując gminy jednostkowe na rzecz gmin zbiorowych załatwił jednakowoż tę sprawę kompromisowo, zatrzymując pewną wprawdzie ograniczoną samodzielność dawnych gmin w zakresie zarządu własnym majątkiem gminnym, którym administrować będą rady gromadzkie z sołtysami na czele i dochodami z tego majątku rozporządzać według własnego uznania na cele gromady. Jest to wyraźne ustępstwo ustawodawcy na rzecz samorządu Małopolski, liczące się z długoletnią tradycją gmin jednostkowych na tym terenie.

Ponieważ do 23 stycznia 1935 r. organizacja gmin zbiorowych na terenie Małopolski ma być ukończoną, przeto prace przygotowawcze w tym kierunku są już w pełnym toku. Rady gminne, wezwane do powzięcia uchwał w sprawie wcielenia ich do poszczególnych gmin zbiorowych, tego rodzaju uchwały już przedłożyły. Mimo pogroźek opozycji, że projekt gmin zbiorowych na terenie Małopolski spotka się z oporem ludności, to wszystkie rady gminne wprost przeciwnie oświadczyły się za wprowadzeniem gmin zbiorowych zgłaszając jedynie postulaty co do projektu nowych gmin zbiorowych i rozmieszczenia ich siedzib. Według nadesłanych z terenu informacji powiat Brzeżański podzielony został na 9 gmin, w tem jedną jednostkową. Są to gminy: Budyłów, Buszcze, Brzeżany-Wieś, Koniuchy, Kozowa-Wieś, Kurzany, Narajów, Potutory i Płaucza Mała.

Miejscowości wyżej wymienione są równocześnie

siedzibami gmin zbiorowych. Sam wybór tych miejscowości na siedziby gmin wyraźnie wskazuje, że twórcy projektu mieli na uwadze przy jego opracowywaniu względy gospodarcze i komunikacyjne, a mianowicie uwzględnili osiedla będące naturalnymi ośrodkami okalających je wsie czy to pod względem gospodarczym czy też społecznym, stwarzając równocześnie jednakowe warunki dojazdu mieszkańcom przyszłej gminy do jej siedziby. Ponieważ zwyciężyła koncepcja tworzenia wielkich gmin, któreby bez nałożenia nowych ciężarów na ludność mogły sprostać poruczonemu im zadaniu przy pomocy wyszkolonego i należycie opłacanego personelu, przeto też niektóre miejscowości istotnie początkowo będą miały niedogodne warunki dojazdu do siedziby gminy, które jednakowoż w miarę rozwoju gospodarki gminnej będą mogły być stopniowo usunięte. W miejscach bowiem np. 10 dotychczasowych gmin gospodarujących w najlepszym razie wegetatywnymi budżetami i niezdolnych z nielicznymi wyjątkami do jakichkolwiek inwestycji bez naruszenia zakładowego majątku gminnego, powstanie jedna gmina zbiorowa, operująca większym budżetem i mająca z tego powodu możliwość opracowania programu inwestycyjnego przechodzącego siły finansowe obecnej gminy jednostkowej.

Zatem każda rada gminna w przyszłym programie inwestycyjnym umieści sprawę odpowiedniego połączenia siedziby gminy z poszczególnymi gromadami.

W tym celu też nasze działy gmin zbiorowych zostały zaprojektowane miasta Brzeżany i Kozowa jako naturalne ośrodki okalających je wsi. W ten sposób w miastach tych powstaną obok już istniejących zarządów miejskich zarządy gminne, które swym zakresem działalności obejmą wyłącznie wsie podmiejskie. I tak w skład wiejskiej gminy zbiorowej Brzeżany-Wieś, nazwanej od siedziby zarządu gminnego, wejdą gromady: Raj, Leśniki, Szybalin, Baranówka, Komarówka, Kuropatniki, Hinowice, Łapszyn i Żuków. W skład natomiast wiejskiej gminy zbiorowej Kozowa - wieś wejdą gromady Krzywe, Kozówka, Dubiszcz, Helenków, Teofipółka, Słoboda Żółta, Uwsie, Kalne, Szczepanów i Wiktorówka. Do gminy Kozowa - Wieś mają być wcielone też gromady Uwsie i Szczepanów z powiatu podhajeckiego, które prawdopodobnie jeszcze b.r. roku zostaną wcielone do powiatu brzeżańskiego, w zamian za odchodzące do powiatu tarnopolskiego gromady Dmuchawiec, Horodyszcz i Słobódka. W tym ostatnim wypadku zostaną spełnione długoletnie starania mieszkańców tych wiosek o wciele-

nie ich do powiatu tarnopolskiego, ponieważ są one bliżej położone miasta Tarnopola i łączą je z tem miastem liczne węzły materialne i kulturalne. Wskutek oddzielenia tych gromad do powiatu tarnopolskiego stracił Taurów najsilniejsze osiedle w tej części powiatu wszelkie szanse na utworzenie w nim siedziby gminy zbiorowej dla gromad położonych we wschodnio-południowej części powiatu ze względu na niekorzystne położenie Taurowa, leżącego na wschodnim krańcu projektowanej gminy zbiorowej.

Z tego też względu siedziba gminy została umieszczoną w Budyłowie jako idealnym ośrodku projektowanej gminy zbiorowej Budyłów, w skład której mają wejść Budyłów, Taurów, Medowa, Kaplińce, Płotycz, Wymysłówka, Jakóbowce i Olesin. Istotnie wszystkie te gminy leżą naokoło Budyłowa i mają bezpośrednie połączenie z tą miejscowością, czego nie można powiedzieć o Taurowie. Z tych samych też przyczyn i aspiracje Jakubowiec na siedzibę gminy zbiorowej nie mogły być wzięte pod rozwagę. Mogłyby być one uwzględnione w wypadku tworzenia małych gmin zbiorowych liczących po trzy wzgl. cztery gromady, co też prawdopodobnie ze względów finansowych musiało być zaniechane ze względu na znaczne ciężary, jakie musiałyby ludność tych gminłożyć na utrzymanie administracji gminnej. Przy wielkich gminach koszty te w stosunku do obszarów tych gmin są o wiele mniejsze niż przy małych, które muszą utrzymywać też cały aparat urzędu gminnego nie wiele różniący się liczebnością personelu od urzędu wielkiej gminy zbiorowej. Jakubowce zaś leżąc pomiędzy trzema większymi ośrodkami, jak Kozowa, Budyłów i Koniuchy, które w każdym wypadku musiały być uwzględnione jako ośrodki gmin zbiorowych nie mogły być wyznaczone na siedzibę gminy zbiorowej ponieważ utworzenie w Jakóbowcach nawet małej gminy zbiorowej wpłynęłoby ujemnie na stan finansowy okolicznych gmin jak Kozowa-wieś, Budyłów i Koniuchy, które w obecnym układzie terytorjalnym tworzą małe zwarte jednostki regionalne. Jedna tylko osada w powiecie, a mianowicie osada Potutory wyznaczona została na siedzibę gminy zbiorowej, ale ta posiada idealne wprost warunki na siedzibę gminy, których nie mają Jakóbowce. Na osadzie Potutory znajduje się węzłowa stacja kolejowa dróg Lwów-Podhajce i Tarnopol-Chodorów, Posterunek P. P., agencja pocztowa, telegraf i telefon. Przez osadę biegną bite szosy Brzeżany-Podhajce i Potutory-Bożyków.

c. d. n.

Pełnomocnik Czuruł zasłużył się brzeżańszczyźnie.

Żyjemy w czasach, w których zrozumiano znowu znaczenie i rolę jednostki, wyróżniającej się wśród zbiorowości ludzkiej śmiałością poczynań, jednostki która w morzu unormowanej przeciętności narzuca się jako typ władcy, jako samoistny twórca i jako nieprzeciętny charakter w różnych dziedzinach życia. Nawrót do kultu jednostki lepszej, większej i silniejszej należy powitać z pełną radością, przez należyte zrozumienie bowiem jej znaczenia w życiu państwa, lub każdej innej komórki organizacyjnej, np. powiatu czy miasta, stworzymy warunki, umożliwiające wykorzystanie inicjatywy najpotężniejszych indywidualności. Jak wielkie i pozytywne zmiany wprowadzić może jednostka o niezłomnej woli tworzenia, w życie komórki organizacyjnej, stosunkowo tak małej, jak powiat, niech poświadczy o tem rys skromny pracy i czynów generalnego pełnomocnika dóbr hr. Potockiego Franciszka Bronisława Czuruła, który kreślił niniejszem z okazji jego pożegnania w brzeżańszczyźnie. Żegnamy z żalem i smutkiem, odszedł on od nas na wysokie stanowisko generalnego pełnomocnika dóbr hr. Potockiego w Warszawie.

Urodził się na Ukrainie w majątku Fediukówna (ziemia kijowska) 4 października 1883 roku. Szkołę średnią ukończył w Kijowie, wyższe kursy rolnicze w Charkowie.

Po ukończeniu studjów, pracował jako pełnomocnik wielkiego kompleksu dóbr w powiecie kaniowskim. Wojna światowa zastaje go na stanowisku w gubernji kurskiej, gdzie pełnił funkcję pełnomocnika kilku cukrowni i majątków ziemskich. Za pracę w P. O. W. jednak wysiedlony zostaje stąd przez rząd rosyjski na Sybir. Tu wybrany prezesem organizacji polskiej, pracuje społecznie i poświęca się przedewszystkiem wysyłce Polaków ze Syberji do centralnych gubernij Rosji. W czasie wojny wstępuje do Legionu Pułaskiego i współpracuje z Legionem polskim w Finlandji. Po wybuchu rewolucji w Rosji, przedostaje się na Wołyń, gdzie organizuje oddziały polskie w Starokonstatynowie. Skazany na śmierć przez bolszewików, ucieka do Polski przez Podwołoczyska. Po zajęciu Ukrainy przez wojska polskie, organizuje i zakłada jako dyrektor cukrowni »Zbrucz« w świeżo zdobytych obszarach polskie stowarzyszenia. Podczas cofania się wojsk polskich z pod Kijowa organizuje oddział partyzancki, który wyposaża we własne konie i siodła i pod dowództwem pułkownika Józefa Jarosza - Kamionki walczy przeciw bolszewikom, oddając wielkie usługi armji polskiej, cojącej się z Ukrainy.

Po zwycięskiej wojnie polsko — bolszewickiej bierze udział w powstaniach górnośląskich.

Od roku 1928 zajmuje stanowisko dyrektora dóbr hr. Jakóba Potockiego w Raju i na tej właśnie placówce

Bronisław Franciszek Czuruk,
Generalny Pełnomocnik dóbr Jakóba hr. Potockiego

daje się poznać społeczeństwu brzeżańskiemu, nie tylko jako znakomity fachowiec, administrator dóbr i agronom

ale przede wszystkim jako wytrawny filantrop i hojny ofiarodawca na cele społeczne. Terenem ulubionym pracy społecznej pełnomocnika stają się teraz organizacje strzeleckie.

Od chwili objęcia swego stanowiska w Raju, do końca roku 1929-go pełni funkcję prezesa 51 Obwodu Związku Strzeleckiego, obejmując swą niestrudzoną działalnością cztery powiaty (brzeżański, podhajecki, przemysłański i rohatyński). Z chwilą zniesienia Obwodu Związku Strzeleckiego, zostaje prezesem Zarządu powiatu Związku Strzeleckiego Brzeżany, którą to godność sprawuje do dnia dzisiejszego. Jako prezes Związku Strzeleckiego pracuje gorliwie i bezinteresownie, wychowując dla państwa rok rocznie setki uświadomionych i wyszkolonych wojskowo obywateli. Łoży tysiące złotych na zorganizowanie wydajnej i pożytecznej pracy w organizacjach strzeleckich powiatu brzeżańskiego, udziela bezpłatnie opału, lokali terenów i materiałów pod budowę Domów Ludowych w powiecie. Do chwili uzyskania przez Związek Strzelecki w Brzeżanach hurtowni soli, do uruchomienia której przyczynił się znowu pełnomocnik Czuruk, dając 12.000 złotych własnej gotówki, jako ustawowe zabezpieczenie, jest on bezkonkurencyjnym członkiem wspierającym Związku Strzeleckiego w Brzeżanach. Ofiarność Jego niech zilustrują choćby następujące, przygodnie wybrane, konkretne przykłady: na auto dla Związku Strzeleckiego ofiarował 2000 złotych, na maszynę do pisania dla Z. S. 2.000 złotych, na Marsz Zadwórzeński 500 złotych, na zakupienie mundurów dla oficerów Związku Strzeleckiego 500 złotych, na Związek Strzelecki Żeński w Brzeżanach 500 złotych, prócz tego zakupił mundurki dla oddziału żeńskiego, 50 czapek strzeleckich, kilkanaście mundurów dla oddziału męskiego i t. d. Prócz pomocy materialnej dla oddziałów strzeleckich, bardzo wydajną i skuteczną okazała się pomoc moralna pełnomocnika Czuruka. W latach 1928 — 1929 w których organizowały się dopiero Związki Strzeleckie w brzeżańszczyźnie, autorytet moralny pełnomocnika za-

Prof. Alojzy Steiner.

O podziemiach kościołów, o cerkwiach i cmentarzach miasta Brzeżan.

Stanisław Denhoff, hetman polny lit. zięć zmarłego, przyjmował licznych gości w salach zamku brzeżańskiego, w których od tego czasu żaden z właścicieli stale nie mieszkał. Prawie równocześnie ze śmiercią księcia Augusta Czartoryskiego, dziedzica Brzeżan, rozwiązano na mocy dekretu ces. Józefa II. zgromadzenie księży świeckich, zwanych mansjanarzami, bartoszkami inaczej komunistami od wspólnego pożycia i przyjmowania Komunii św. przy tym samym ołtarzu i z jednego kielicha, którzy się kościołem zamkowym opiekowali.

Od tego czasu kaplicę zamknięto i przestano w niej odprawiać nabożeństwo. Rząd zaborczy bezzwłocznie zrabował z bardzo bogatego skarbcza kościoła zamkowego srebra kościelnego 32 sztuk, ważących 155 funtów, dywany tureckie, jedwabne obicia (szpalery) po 11 brytów sztuk 7 karmazynowe ze złotymi bortami, portretów Sienawskich 9, malowanych na srebrnych blachach o wadze od 1 funta 7 łutów do 11 funtów i wiele innych kosztowności. Uzyskanie 75.907 Złr. a. w. zc. sprzedanych kosztownych materyj na licytacji, prócz apartamentów, które rozdzielono pomiędzy inne ubogie kościoły tego kolatorstwa miały wpłynąć do funduszu religijnego. Księżna marszałkowa Izabela Lubomirska, córka Augusta Czartoryskiego, właścicielka Brzeżan, niewiasta wielkiej kultury, jedna z największych magnatek w Europie, utrzymująca bliskie stosunki z dworem francuskim, której wybrednemu smakowi i umiłowaniu sztuki zawdzięczała w wielkiej mierze istnienie wspaniałe zbiory i urządzenie zamku warszawskiego, wilanowskiego, przede wszystkim paławskiego, łancuckiego, przeworskiego i innych jak długo żyła broniła i ochraniała resztki skarbów brzeżańskich przed zachłannością najeźdźców i przed nieposzanowaniem niedorosłego do jej kultury otoczenia wła-

snego. Ze tych skarbów broniła, dowodzi proces, jaki prowadziła z rządem zaborczym o profanację grobowców i o zwrot skarbów, zrabowanych z tychże i skarbcza kościoła zamkowego, wygrała go, ale w międzyczasie Austriacy skarb rozkradli i zasłonili się przetopieniem na pieniądze. Po śmierci ks. Izabeli Lubomirskiej w r. 1815 wszystko się rozpadło; nowi właściciele Brzeżan hr. Potocky przeniesli część urządzenia zamkowego jak meble, obrazy do swej rezydencji Wilanowa, do powiększonego pałacu w Raju i innych pałaców. Tak gród brzeżański i kościół zamkowy opustoszały. Gdyby był hr. Stanisław Kostka Potocki, zięć zmarłej księżny I. Lubomirskiej pradziad hr. Jakóba Potockiego, teraźniejszego pana Brzeżan, przyjechał tu i zwiedził kościół zamkowy, z pewnością byłby nie dopuścił, jako wybitny znawca sztuki, czego dał dowód przez napisanie dzieła „O sztuce dawnej czyli Winkelman polski, do ruiny tej kaplicy, ale liczne urzędy, jakie piastował za czasów Królestwa Kongresowego t. j. ministra Wyz. i O. P., prezesa senatu, prezesa Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk, którego był założycielem, nie dozwoliły mu na wyjazd do Brzeżan i sprawiły, że ten znakomity mowca sejmowy, niestrudzony pracownik na polu naukowym, co widać także z jego prac, ogłoszonych drukiem w ówczesnych czasopiśmie, w r. 1821 dokonał życia w Wilanowie a jedyny jego syn Aleksander, kasztelan Królestwa Kongresowego i koniuszy carski, zmarł w Warszawie w r. 1845 nie zdołał złemu zapobiec. Tak zamku część północną przerobiono na browar, resztę wynajęto na koszarę dla wojska. W kaplicy był skład chmielu, potem magazyn wojskowy; husarzy bawarscy, stojący załogą w zamku, jakie pisze K. Ujejski w »Listach ze Lwowa« w r. 1861 pomniki w kościele uszkodzili. c. d. m.

wazył wielce na szali wzrostu idei strzeleckiej w powiecie brzeżańskim. Wszyscy pamiętamy z jakim uprzedzeniem odnosiło się wówczas społeczeństwo nasze do organizacji strzeleckich. Pełnomocnik Czuruk swoim autorytetem moralnym i żelaznymi argumentami opozycję przełamał.

Nietylko jednak Związki Strzeleckie, ale i inne organizacje prorządowe cieszyły się doświadczoną radą, wytrawną pracą, poparciem moralnym i materialnym pełnomocnika Czuruka. Może najwięcej przykładów takich zapisały kroniki Kuratorjum Budowy Domów Ludowych. Tyle budowało się ich w ostatnich latach w powiecie brzeżańskim, a on o każdym z nich pamiętał. Zajmował też ważne stanowiska społeczne w organizacjach takich, jak B. B. W. R., T. S. L. i w Głosie Brzeżańskim. Jako zastępca prezesa Rady Powiatowej B. B. W. R. w Brzeżanach, rozstrzygał często o najważniejszych problemach społecznych i politycznych powiatu, kładąc na szali poczynania B. B. W. R. w Brzeżanach rozumne doświadczenie, należyty umiar, wiele dobrej woli i głęboką troskę o rozwój ideologii Marszałka. Jako zastępca przewodniczącego Powiatowego Związku Kół T. S. L., oddał on niemało usług rozwojowi towarzystwa. Jako współzałożyciel, a następnie naczelny redaktor Głosu Brzeżańskiego, położył pierwsze podwaliny pod rozwój i istnienie tego miesięcznika, ofiarując na jego cele poważne kwoty. Głęboką troską pełnomocnika cieszyły się też dwa inne towarzystwa prorządowe na terenie Brzeżan, a mianowicie Związek Legionistów i Legion Młodych. Wymienione towarzystwa w chwilach najcięższych doznały niejednokrotnie hojnego poparcia ze strony wybitnego społecznika. A cóż dopiero powiedziećby mogły o hojności pełnomocnika towarzystwa charytatywne, takie jak ochronki, towarzystwa pomocy bezrobotnym i t.p. Utrzymując serdeczne stosunki z władzami centralnymi, pełnomocnik Czuruk w wielu niezmiernie ważnych dla Brzeżan sprawach interwenjował skutecznie, zasuługując sobie na wdzięczność społeczeństwa brzeżańskiego, zainteresowanych organizacji i osób. Interwencje jego, czę-

sto u najwyższych czynników państwa, inicjowane były zawsze nie z chęci rozgłosu, czy sławy, ale wypływały z nakazu jego uspołecznienia. Ważne usługi oddał pełnomocnik rządowi w okresie wyborów do ciał ustawodawczych i samorządowych. I nie sposób w skromnym artykule wyliczyć wszystkich jego zasług dla brzeżańszczyzny. Wpominieć jeszcze należy o jego zasługach w gospodarstwie podźwignięciu tutejszego powiatu. Jako znakomity fachowiec wyprowadził on dobra hrabiego Potockiego z zastoju gospodarczego, przez co zasłużył się nietylko właścicielowi, ale i brzeżańszczyźnie.

Za pracę społeczną więc odznaczony został pełnomocnik Czuruk wielokrotnymi odznaczeniami, które są dla niego skromną nagrodą za trudy i poświęcenia.

I tak za pracę w czasie wojny światowej na terenie Rosji odznaczony został a) Odznaką Legionu Pułaskiego, b) Odznaką Legionu w Finlandii, c) Odznaką za ratowanie mienia polskiego w Rosji, d) Medalem »Interallie«.

Za udział w wojnie polsko - bolszewickiej odznaczony został dwukrotnie Krzyżem Walecznych. Za udział w powstaniu górnośląskim otrzymał: a) Gwiazdę Górnośląską, b) Krzyż Śląski Waleczności i Zasługi, c) Dyplom Honorowy Grupy Szturmowej Wawelberga. Za pracę społeczną na terenie Brzeżan, w szczególności zaś za pracę w Związkach Strzeleckich odznaczony został: a) Orderem Odrodzenia Polski, V-ej klasy, b) Odznaką honorową P. W., nadaną Mu przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Warszawie, c) Odznaką 51 p. p., nadaną Mu uchwałą Korpusu 51 p. p. za zasługi na polu W. F. i P. W. dla dobra pułku.

Pobieżny i zbyt ogólnikowy rejestr działalności pełnomocnika Czuruka w brzeżańszczyźnie niech posłuży czytelnikom na dowód wielkiej straty, którą poniosła ona przez przeniesienie się Jego do Warszawy. Dzięki Jego indywidualności zrozumieliśmy należycie rolę jednostki twórczej w życiu społecznym i z tem większym żalem żegnamy zasłużonego obywatela naszej polaci kraju.

Obchód Uroczystości Imienin Wodza Narodu i Twórcy Odrodzonej Polski, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Brzeżanach i powiecie.

Komiteta obchodu tej uroczystości pod przewodnictwem Woyciechowskiego Karola, wł. Litiatyna, całą pracę nad przygotowaniem i przeprowadzeniem programu uroczystości oddał w ręce Zw. Leg. Polskich w Brzeżanach, na ręce Ob. Mjra Szopy, prezesa Związku.

Uroczystości odbyły się w dniach 18 i 19 marca br. i tak:

18. marca b. r.: Dekoracja budynków flagami państwowymi, nalepkami i zielenią. O godz. 12-tej bezpłatny »Poranek« dla społeczeństwa z programem: Przemówienie — ob. kpt. Wasilkowski, który w szczerych żołnierskich słowach omówił i przedstawił dzieje życia i walki o niepodległość, pracę twórczą w Odrodzonej Państwie Naszego Kochanego Wodza. 2 utwory orkiestry symfonicznej 51 p. p., Chór męski z udziałem orkiestry pod batutą dyr. Reitera, »Pod Białym Błędem« trójgłos sceniczny. Wiazanka pieśni legionowych, Marsz I. Brygady. Wieczorem tego dnia iluminacja miasta i historycznego Ratusza, capstrzyk orkiestry wojskowej przy udziale plutonu wojska i plutonu p. w., a o godz. 20-tej »Uroczysty Wieczór« dla wojska i członków (kiń) p. w. w salach Sokoła.

19 marca br.: Od wczesnego ranku nadciągały ze śpiewem na ustach oddziały Związku Strzeleckiego z okolicznych wsi, aby wziąć udział w uroczystościach. Już o godz. 8:30 na rynku, w szyku rozwiniętym ustawili się baon 51 p. p. z plutonem artylerji, baon p.w., organizacje i stowarzyszenia, młodzież szkolna i licznie zebrane społeczeństwo bez różnicy wyznań i narodowości. Godz. 8:45: sygnał trąbką, oddziały prezentują broń, — to raport i przegląd oddziałów przez zast. kmdta garni-

zony ppłk dypl. Kolbuszewskiego Leona.

Od godz. 9 rano rozpoczęły się dziękczynne nabożeństwa we wszystkich świątyniach.

Po nabożeństwie Korpus oficerski, przedstawiciele władz i urzędów ustawiają się w pośrodku oddziałów, które reprezentują broń. Następuje dekoracja Złotym Krzyżem Zasługi ob. Czaplińskiego Edmunda, b. komendanta Obwodu Zw. Strz. za pracę w dziale przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego na terenie obwodu p. w. 51. p. p. Dekoracji dokonał ppłk. dypl. Kolbuszewski, jako przedstawiciel władz wojskowych.

Bezpośrednio po dekoracji nastąpiła defilada. Wiodąc było dziarską podstawę żołnierza ukochanego naszego pułku. Żołnierz z twarzą pełną promieni, z sercem przepełnionym miłością dla Swego Wielkiego Wodza, dzierżąc silnie w dłoni karabin, oddawał cześć swoim przełożonym i zawsze życzliwemu społeczeństwu. Turkot armat, dźwięk marsza oznajmił nadjeżdżającą naszą pułkową artylerję, która w szybkim tempie przedefilowała śladem pułku. Po wojsku maszerują oddziały P.W. pod dowództwem komendanta powiatu P. W. kpt. Wsolaka, oddziały z którymi ongiś poszedł w bój o Niepodległość nasz Ukochany Wódz. Jako pierwsi szli członkowie hufca gimnazjalnego, dalej szła szkoła przemysłu drzewnego, długa kolumna »maciejówek« Strzelców, kroczy i defiluje przed władzami ostatni Oddział z bronią, to Kolejowe Przysp. Wojsk. z postawą prawdziwie żołnierską. Za oddziałami z bronią ukazują się oddziały żeńskie: Przysp. Kobiet do Obrony Kraju, Harcerki, Harcerki »Zuch«, Zw. Strzel. Na czele oddziałów męskich idzie ze sztandarem Harcerz, następnie Harcerzyki-Zuchy.

Po skończonej defiladzie podejmował Zw. Legionistów przedstawiciele władz i pokrewnych organizacji skromnem śniadaniem.

Wieczorem tegoż dnia o godz. 20-tej odbyła się uroczysta Akademia z następującym programem: 1) „Tradycja Strzelecka”, obrazy sceniczne tekst układu prof. Czerneckiego z ilustracjami muzycznymi i świetlnymi, które przygotował ob. dr. Surowiak. Obrazy te przedstawiały wypadki historyczne Polski od czasu Bolesława Chrobrego aż do wymarszu Pięwszej Kadrowej w pole. 2) odsłonięcie popiersia Marszałka Piłsudskiego. 3) Chór pod batutą dyr. Reitera odśpiewał »Kujawiak od dworu do dworu« 4) orkiestra 51 p.p pod batutą por. kpl. Rossego odegrała 2 utwory 5) 2 sztuczki p.t. »Pod Belwederem« i »Na postoju«. Na zakończenie odśpiewano Marsz I. Brygady. Przyznać musimy, że Zw. Legion wywiązał się w zupełności ze swego zadania, przygotowując Akademię jakiej dotychczas Brzeżany nie widziały. Nieugiętym współpracownikiem programu uroczystości był ob. Dr. Surowiak, który w tak bardzo krótkim czasie zdołał przygotować tak wspaniałe historyczne obrazy, zorganizować chór i przygotować orkiestrę do nader trudnego obrazu.

Tą też drogą składamy serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia całego programu uroczystości.

W uzupełnieniu obrazu obchodu uroczystości Imienia Pana Marszałka nadmienić należy, iż w dniu 19 III. w świetlicy strzeleckiej w Brzeżanach odbyło się uroczyste ślubowanie oddziału męskiego i żeńskiego, które odebrał prezes Zarządu Pow. Ż. S. ob. inż. Weigel, w obecności kmdta Pow. Z.S. por. Przybyszewskiego Czesława.

W tymże dniu zebrani na uroczystem posiedzeniu członkowie P.P.S. frakcji prorządowej uchwalili wysłanie podniosłego hołdowniczego telegramu do P. Marszałka.

Kozowa. Uroczystości były rozłożone na 2 dni. Dnia 18 III, br. podniesiono uroczystie flagę państwową i strzelecką

Dnia 19 br. odbyło się nabożeństwo w kościele, synagodze i cerkwi. Po nabożeństwie była defilada kompanji strzeleckiej, prowadzona przez komendanta kompanji Z. S. ob. Leszczyńskiego. Potem odbył się uroczysty poranek z bardzo urozmaiconym programem, na którym był obecny z-ca starosty powiatowego Polys Władysław, który udekorował Bronzowym Krzyżem Zasługi komendanta oddziału Z. S. Józefówka ob. Mrzygłoda Józefa.

Dmuchawiec. Uroczystość Imienia Pana Marszałka rozpoczęła się w dniu 18 marca capstrzykiem odegranym przez orkiestrę z Kozłowa na ulicach naszej wsi. W pochodzie przez wieś wzięli udział Strzelcy, ludność miejscowa Polacy i kilku Rusinów. Pochód przeszedł przez całą wieś pod świetlicę strzelecką i tu nastąpiło wywieszenie flagi narodowej. Podczas tej czynności orkiestra odegrała hymn narodowy. Dalszy ciąg uroczystości odbył się w dniu 19 marca, który rozpoczął się nabożeństwem w kościele. Po nabożeństwie dziatwa szkolna, Strzelcy i ludność miejscowa zgromadzili się w szkole na poranek, ku uczczeniu Imienia Wodza Narodu Polskiego. Po odśpiewaniu hymnu do zgromadzonych przemówił Feliks Bojanowski, wskazując zasługi Naszego Wodza w odrodzeniu Ojczyzny i w umocnieniu mocarstwom. Następnie odbyły się popisy w śpiewie i deklamacjach dziatwy szkolnej, a na zakończenie dziatwa szkolna odegrała scenkę w trzeci odsłonach. W zorganizowaniu tak pięknej uroczystości narodowej w naszej wsi przyczynili się Skubiejowa Joanna kier. szk. Bojanowski Feliks nauczyciel i komisarz gminy Ludwik Stronński, który pracując z pełnem poświęceniem nad tutejszą starszą młodzieżą nie szczędzi trudów, ani pieniędzy na powyższy cel.

Dryszczów. Dnia 18 marca br. rozpoczęto uroczystość podniesiem flagi strzeleckiej o godzinie 7-mej, poczem wszyscy zebrani udali się do miejscowego kościoła na nabożeństwo, odprawione przez ks. kanonika Wojciecha z Buszcza.

Dyr. Edward Reiter.

23 Kronika gimnazjum brzeżańskiego.

Skarb JWP. Stanisława hr. Potockiego zobowiązał się dawać 50 sagów bukowego drzewa na opał, które sobie jednak szkoła ma zwieźć*); na lokalności szkolne przeznaczył całe piątro w ratuszu, jednak 3 pokoiki z przedpokojem nad strażnicą z roczną opłatą 200 zł. w. a.

W r. 1864 otwarto VII klasę, a w r. 1865 odbył się pierwszy egzamin dojrzałości.

Nadmienić mi tu wypada, że w r. 1870 ustawą z dnia 9 kwietnia za staraniem światłego ministra oświaty Stremajera podwyższono płace profesorów gimnazjalnych, znosząc dotychczasowy podział na gimnazja I, II i III rzędu i przywiązane do tego 735, 840 945 zł. w. a. przy decenjach 100 zł. w. a., a ustanowiono dla wszystkich gimnazjów płacę 800 zł. i doliczać się mają do tej płacy dodatek kwinkwenalny 200 zł. włącznie do 25 lat służby, która i nadal 30 lat trwać ma. Przy pensjonowaniach profesorów liczyć należy 3 lata służby profesorskiej za 4 lata urzędniczej.

Na zaspokojenie najważniejszych potrzeb życia była jednak i ta płaca wobec wygórowanych cen za najem pomieszczeń i wszystkich artykułów do życia potrzebnych zaledwie wystarczająca, dla tego na wniosek Wys. Rządu przyznała Wys. Rada Państwowa ustawą z dnia 15 kwietnia 1873 profesorom gimn. przy zatrzymaniu kwinkwenalnej stałej płacy 1000 zł. w. a. i 200 zł. w. a. jako dodatek podczas czynnej służby**), przyznała profesorom

15 lat gorliwie pracującym zaszczytny stopień VIII w hierarchji urzędników, przyznała dyrektorowi VII stopień, prócz płacy profesorskiej dodatek na mieszkanie 200 zł. dodatek funkcyjny 300 zł., dodatek na czas czynnej służby 140 zł. w. a. Ustawa ta otrzymała najwyższą sankcję i od 1 lipca 1873 weszła w życie.

Tyle dodać do historii gimnazjów uważałem za potrzebne.

Objąwszy Dyrekcję od W. Pana Ant. Sołtykiewicza, męża posiadającego w mieście ogólny szacunek dla prawości charakteru i szczerego zajmowania się wychowaniem powierzonoj sobie młodzieży, zastałem inwentarze nowo spisane, młodzież dobrą i karną i przekonałem się, że gimnazjum brzeżańskie niedaremnie tak dobrą cieszy się sławą. Toteż postawienie zakładu na tej stopie u nał i Wys. c.k. Rząd, powołując tego zasłużonego męża zaraz po jego wyjeździe z Brzeżan na inspektora gimnazjów wschodniej Galicji.

Grono nauczycielskie składali następujący członkowie: 1) Dyrektor Mateusz Kurowski, członek austr. Tow. przy c. k. Akademji Umiejętności w Krakowie i Rady szk. okr. w Brzeżanach 2) Profesor Płachetko (został zast. dyr. w Złoczowie i tam umarł*). 3) Prof. Józef Czarkowski (został rzeczywistym dyrektorem szkoły realnej w Stanisławowie). 4) Prof. ks. Erazm Neuburg (został proboszczem w Kozłowie). 5) Prof. ks. Michał Sowicki. 6) Nauczyciel Jan Sternat (umarł w maju 1890 w Brodach). 7) Naucz. Wincenty Kobrzyński. 8) Naucz. Roman Spitzer. 9) Naucz. Franciszek Próchnicki. 10) Zast. naucz. Jan Wierzbicki (umarł w kwietniu 1890 w Brodach jako profesor). 11) Zast. naucz. W. Zyg. Uranowicz. 12) Zast. naucz. Jan Wolski (umarł w roku 1888 jako suplent). 13) Zast. naucz. Gedziński Józef (umarł w r. 1876 jako nauczyciel). 14) Zast. naucz. Łuczakowski Konstanty. 15) Hładyłowicz Celestyn (odszedł

*) Notatka na marginesie: Tych 50 sagów wied. zamieno później na 45 sagów metrycznych, 1/6 1887.

**) Dodatek aktywny podniesiony na podstawie odbytej z końcem r. 1880 konskrypcji na podstawie 250 fl. [Dopisek dyr Kurowskiego na marginesie].

*) Notatki zawarte w nawiasach zostały później dopisane przez dyr. M. Kurowskiego.

Na nabożeństwie był obecny starosta pow. Wojciechowski Karol w towarzystwie prez. Zarządu powiatu i kmdta powiatu Z. S. Brzeżany, kmdta plutonu Z. S. Fiala Tadeusz nauczycielstwo z okolicznych wsi i licznie zebrana ludność.

Po nabożeństwie wszyscy udali się pod budynek szkolny, gdzie Starosta dokonał dekoracji Bronz. Krzyżem za usługi kmdta oddz. Z. S. Dryszczów, Mazurka Dymitra, podnosząc w swem przemówieniu zasługi dekorowanego na polu pracy dla dobra Polski.

Po dekoracji i przemarszu plutonu Z. S. nastąpił uroczysty poranek i w szkole, na program którego składało się przemówienie ref. wych. obyw. ob. Majdaniakówny, która przeszedłszy króciutko ważne wypadki z historii Polski i Jej najważniejszych bohaterów, wskazała wielkie zasługi Marszałka Piłsudskiego i zakończyła okrzykiem na Jego cześć.

Bardzo wzruszający był moment ślubowania na wierność Ojczyźnie, złożonego przez członków Z. S. i zebraną publiczność, poczem nastąpiły deklamacje i pieśni wykonane przez działkę szkolną i członków Z. S. Na zakończenie naczelnik gminy Dryszczów złożył życzenia imienninowe dla Pana Marszałka, które przyjął Starosta. Zakończono poranek odśpiewaniem przez zebranych marszu I-szej Brygady, a Starosta, dziękując za urządzenie uroczystości, życzył wszystkim zebrany pomyślnych wyników dalszej pracy współpracy dla dobra Polski.

Koniuchy. Dnia 18 III. br. o godz. 18-ej urządzono uroczysty wieczór, w którym oprócz członków Z. S. wzięli udział członkowie B. B. W. R. Straży Pożarnej i T. S. L. Słowo wstępne wygłosił ref. w. o. Dynia Kazimierz, potem chór strzelecki odśpiewał Hymn Państwowy, następnie oddeklamowano kilka wierszy o Marszałku Piłsudskim i odśpiewano kilka pieśni legionowych.

W drugiej części wykonano inscenizację „Komendancie Nasz“, odegrano sztukę „Jak kapral Szczapa dostał się do Raju“ i zakończono uroczystość odśpiewaniem Marszu I-szej Brygady.

Dnia 19 III. br. oddziały Z. S. Koniuchy i z okolicznych miejscowości wzięły udział w nabożeństwie i poranku urządzonym przez miejscowe nauczycielstwo.

Kuropatniki. Dnia 18 III. br. o godz. 13-ej w południe nastąpiło uroczyste podniesienie flagi na maszt przy współudziale członków ćwic. i zarządu oddz. Z. S.

W dniu tym o godz. 18-ej odbyła się uroczysta akademja, na którą złożyły się: 1) Odśpiewanie przez chór (3 głosy) „Komendancie nasz“, 2) Przemówienie wygłosił ob. Brach. Po przemówieniu obecni wzniesli 3-krotny okrzyk na cześć Marszałka, w czasie którego oddano 3 salwy. Poczem odśpiewano hymn, 3) Chór (3 gł.) odśpiewał 2 pieśni legionowe a to: „I tak sobie święta“ „Najmądrzejsze to sapery“ 4) Deklamację p. t. Komendancie“ wygłosił strzel. Zuczkowski, 5) Chór odśpiewał „Przybyli ułani“, 6) Deklamację p. t. „Żagiew“ wygłosił Penarski J. 7) Zespół amatorski odegrał scenkę „W dniu Imienin Marszałka“, 8) Chór odśpiewał „Marsz I Brygady“. Na akademję oprócz starszych gości przybyli ks. prob. J. Palica, naczelnik gminy i leśniczy.

Budynek szkolny gdzie mieści się świetlica, był flagowany i ozdobiony festonami. Sala była odświętnie przystrojona.

W dniu 19 marca oddz. Z. S. ćwic. wzięły udział w koncentracji kompanji w Brzeżanach.

Kurzany. Dnia 18 III. br. staraniem koła czytelnik T. S. L. w Kurzanach odbył się uroczysty obchód Imienin I Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W sali Domu Ludowego wypełnionej po brzegi wygłosił przemówienie aktualne Turzański Eustachy, podkreślając dobitnie działalność Marszałka Piłsudskiego w odrodzeniu Państwa Polskiego oraz obecne Jego rządy. Następnie chór mieszany młodzieży Z. S. oraz działki szkolnej odśpiewał pod batutą Dydoszkówny Wandy wiązaną pieśnią legionowych oraz wygłoszono parę deklamacyj. Następ-

do diecezji chełmskiej i jest tam popem szyszmatyckim). 16) Zast. naucz. Kadlewicz Kasper. 17) Brandt Jan. 18) Zast. naucz. Paślawicz Włodzimierz. 19) Zast. naucz. Lichtenstein Karol (umarł w r. 1879 tutaj).

Do przedmiotów nadobowiązkowych: Piotr Waniek dla śpiewu, Hessz Salater dla religji mojżeszowej.

Dyrektor mianowany 22 czerwca 1872 l. 42, Spitzer 12 lipca 1872 l. 76, Próchnicki 20 meja 1873 l. 111, Paśłowski 24 sierpnia 1872 l. 143, Lichtenstein 14 listopada 1872 l. 9495.

Z końcem roku szkolnego odszli: 1) Płachetko na kierującego nauczyciela gimnazjum nowo utworzonego — w tym roku I. klasa — w Złoczowie, 2) Wierzbicki na rzeczywistego nauczyciela do gimnazjum w Brodach.

Zbiory naukowe były w następującym stanie:

Biblioteka (naucz. i uczniów), liczyła 4514 tomów, 4 globy, 90 map, 23 atlasów, 181 aparatów fiz., 1745 okazów przyrodniczych.

Gimnazjum liczyło 425 uczniów, na końcu zaś 382, z których 77% otrzymało promocję. Udział w nauce przedmiotów nadobowiązkowych, był bardzo znaczny, bo na wszystkich było 617. Niektórzy uczniowie uczyli się bowiem na kilka. Uczono języka francuskiego (42 uczniów), śpiewu (90), rysunków (78), kaligrafji (69), gimnastyki (277), historii polskiej (61). Liczba 617 wykazuje wymownie, że pieniądze wysłane na naukę wolnych przedmiotów w gimnazjum naszym nie idą marnie.

Zachowanie się młodzieży było w ciągu całego roku dobre; nie było żadnego wypadku gry w karty, odwieczania szynków, ekscesów ulicznych, a nawet żadnych skarg ze strony publiczności. Wykluczono jednak pięciu, trzech za kradzież, dwóch za nieuległość przepisom. Co do narodowości było 186 Polaków, 176 Rasinów, 18 Niemców; co do wyznania rel. 178 uczniów obrz. łac., 176 greck., 5 ormiańsk., 21 mojż.

Szkolne wynosiło 2359 Zł w. a, wpisowe 241 Zł. 50 ct., na zbiory naukowe wpłynęło 561 Zł, w której to kwocie są wliczone 170 Zł udzielane corocznie przez

Wys. Rząd.

Dla wspierania biednych uczniów istnieje bursa, założona staraniem Wgo Jakubowicza z Kurzan, który nie szczędzi czasu i pieniędzy, doglądając, aby uczniowie tam umieszczeni mieli to, co im jest niezbędnie potrzebne. Zaczyna ten obywatel zdziwiał, iż bursa mieści się we własnym domu, ma obszerny ogród, plac gimnastyczny; realność graniczy ze Złotą Lipą, z której uczniowie w lecie korzystać mogą. Porządek i kierownictwo ma zwykle jeden z nauczycieli gimn., obecnie p. Jan Wolski. Umieszczonych było w r. 1873 szesnastu uczniów.

Stypendja pobierało 10 uczniów, a kwota cała wynosiła 1162 Zł w. a.

Ponieważ wiele jest młodzieży biednej, której z trudnością przychodzi zaopatrzyć się w książki naukowe, istnieje w szkole zaprowadzona przez Wgo p. Sołtykiewicza biblioteka, z której wypożyczono w roku szk. 1873 prawie 1000 książek, a znaczną ilość wypożycza także bursa. Na zakupno książek szkolnych nadesłał Wny ks. Proboszcz Lewiński z Mużyłowa 40 Zł w. a., p. Grzegorz Ochanowicz 10 Zł, uczniowie przy zapisie 42 Zł.

Zanotować muszę dwa dni, które szkoła uroczystie obchodziła. Pierwszym dniem uroczystym była 400 rocznica urodzin (19 lutego 1473) Mikołaja Kopernika, którą cały kraj świetnie obchodził. W dniu tym młodzież, wolna od nauki, była na nabożeństwie, potem zajęła się przygotowaniem do iluminacji gmachu szkolnego, ustawianiem transparentów, urządzeniem sztucznych ogní pod kierownictwem prof. Płachetki, który wieczorem tego dnia miał odczyt o życiu Kopernika; z rozsprzedaży biletów wpłynęło 100 Zł wa. (później jeszcze 14 Zł. razem więc 114 Zł), które włożone do banku rzemieślniczego w Brzeżanach pod nazwą »Fundacji Kopernika« mają służyć na to, aby z procentów na początku każdego roku szkolnego lub 19 lutego dać najbiedniejszemu uczniowi małą zapomogę na przybory szkolne. Utworzyłem z tych jak i później zebranych pieniędzy stypendjum. O tem niżej.

c.d.n.

nie pod reżyserją Wandy Dzidoszkówny odegrało kółko amatorskie Z. S. 3 aktową sztukę p. t. „Jak kapral Szczapa Śmierć wykiwał“ którą to hucznie oklaskiwano.

Litiatyn. Uroczystość rozpoczęła się w dniu 18. III. br. nabożeństwem w miejscowym kościele i podniesieniem flagi strzeleckiej.

O godzinie 18-ej odbyła się w Domu Ludowym akademja, na której był obecny Pan Starosta Pow., poseł Klich, Woyciechowski Karol właściciel Litiatyna, kmtd. powiatu Z. S. por. Przybyszewski i bardzo liczna publiczność.

Przy szczelnie zapelnionej sali rozpoczęło uroczystość przemówienie p. Klicha, poczem nastąpiły śpiewy dziatwy szkolnej i inscenizacja wykonana przez członków miejscowego oddziału Z. S.

Całość wypadła nader okazale, ku zadowoleniu zebranych i po przemówieniu Starosty zebrani w uroczystym nastroju opuścili Dom Ludowy.

Po uroczystości p. Woyciechowski przyjmował w swych apartamentach zaproszonych gości skromną herbatką.

Podwysokie. Dnia 18. III. 34 oddział Z. S. wziął udział w nabożeństwie w miejscowym kościele, a wieczorem w uroczystym wieczorze, zorganizowanym przez ref. W. O. oddziału Z. S. ob. Cuprykówną, kierowniczkę szkoły.

Na program wieczoru złożyły się: odczyt o Marszałku Piłsudskim a wygłoszony przez Cuprykówną, Hymn Państwowy i Modlitwa Strzelecka, odśpiewana przez członków oddziału Z. S. i zebraną publiczność, inscenizacja, deklamacje wykonane przez Strzelców i dziatwę szkolną i 2 sztuczki: „Imieniny Komendanta“ i „Dary Imieninowe“ odegrane przez dziatwę szkolną.

Zakończono wieczór przemówieniem Hryciowa Andrzeja, który podniósł zasługi Marszałka Piłsudskiego dla Polski i podziękował oddziałowi Z. S. za wieczór. W przerwach wszyscy zebrani śpiewali pieśni, które wniosły serdeczny i wesoły nastrój wśród zebranych.

Sarańczuki. O godzinie 18 ej dnia 18. III. 34. odbyło się uroczyste podniesienie flagi strzeleckiej i wywieszenie portretu Marszałka Piłsudskiego w obecności członków obu oddziałów Z. S. i zebranych licznie mieszkańców wsi i osady Sarańczuki.

19. III. 34. oddział męski wziął w uroczystościach w Brzeżanach, poczem wieczorem odbył się w świetlicy Z. S. uroczysty wieczór, na którym był obecny delegat Władz Powiatowych Z. S.: adiutant Komendy Powiatu Z. S. Teliczka Edward. Po bardzo ładnym przemówieniu ref. wych. obyw. oddziału ob. Rusinskiej Jadwigi nastąpiły produkcje chóru oddziałów męskiego i żeńskiego Z. S. deklamacje inscenizacja i chór sekcji „Orlą“ Z. S.

Zakończono uroczystość opuszczeniem flagi strzeleckiej, wniesieniem do świetlicy portretu Marszałka Piłsudskiego przy dźwiękach Marszu I-szej Brygady.

Rohaczyn - miasto. Staraniem Zarządu Oddziału Z. S. w Rohaczynie-mieście, z inicjatywy prez. oddziału ob. Macieja Andruszkowa i ob. Kmtda Jana Rozkosza, obchodzono uroczystości dzień imienin p. Marszałka Józefa Piłsudskiego dnia 18 marca.

Oddział Z. S. zebrany w świetlicy strzeleckiej wyruszył w uroczystym pochodzie przez wieś ze śpiewem i podążył do budynku szkolnego, gdzie zebrała się liczna publiczność. Przemawiał prezes Oddziału, przedstawiając w swym przemówieniu zasługi p. Marszałka około podniesienia powagi i godności imienia Narodu Polskiego u obcych. Z kolei komendant Oddziału odczytał życiorys p. Marszałka. Uroczystość zakończył okrzyk ku czci p. Marszałka i odśpiewanie pieśni patriotycznych.

Stobódka. Imieniny Wodza Narodu Polskiego w br. roku, były świętem ogólnem wśród mieszkańców naszej wsi, gdyż ludność polska wstrzymała się zupełnie bez przymusu od codziennych zajęć, by tym sposobem zmanifestować swoje uczucia i szacunek dla Pana Marszałka. Uroczystość rozpoczęła dnia 18 marca akademją w szkole, na którą zebrała się prawie wszystka ludność polska. Program akademji był urozmaicony śpiewami i deklamacjami starszej młodzieży. Referat o życiu Pana Marszałka i za-

ślugach Jego w odrodzeniu Ojczyzny i wzmocnieniu stanowiska Polski w Europie, wygłosił ref. oświatowy Związku Strzeleckiego. Nastrój podczas akademji był bardzo podniosły a na twarzach obecnych malowała się radość i dumą, że naród nasz ma tak Wielkiego Przewodnika. W dniu 19 odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele, na którym byli obecni prawie wszyscy Polacy naszej wsi. W czasie nabożeństwa ks. Piotr Szafraniec wygłosił kazanie, w którym nadmieniał o zasługach Pana Marszałka w odrodzeniu Ojczyzny i ugruntowaniu niepodległości i wiary katolickiej w Polsce. W czasie nabożeństwa odprawiano modły za pomyślność i zdrowie Solenizanta.

Po nabożeństwie odbył się poranek w szkole, na którym prócz dziatwy szkolnej byli obecni starsi. Okazało się, że duża izba szkolna była za szczupłą dla pomieszczenia uczestników. Poranek po odśpiewaniu hymnu zagaił kier. szk., zaś referat o Panu Marszałku wygłosił uczeń VI klasy Franciszek Toporowski, żywo oklaskiwany przez obecnych. Program poranku urozmaicały piosenki legjonowe i strzeleckie śpiewane przez dziatwę szkolną, oraz deklamacje i sztuka sceniczna.

Taurów Staraniem grona nauczycielskiego, Z. S. i T. S. L. w Taurowie, obchodzono bardzo uroczyste wigilję i dzień Imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Dnia 18 III. br. o godz. 6-tej wieczorem rozpoczęła się uroczysta akademja ku czci Imienin Dostojnego Solenizanta na program której złożyło się: przemówienie, deklamacje, chór członków Z. S. inscenizacja pieśni — „Wiązanka pieśni legionowych“ „Legjony w niebo“ „Podolanka“ Następnie członkowie grona naucz., odegrali sztukę „Xty Pawion“, która cieszyła się wielkim powodzeniem.

Prócz miejscowych obywateli byli też na tej uroczystości i zamiejscowi.

W dniu następnym urządzono poranek dla dziatwy szkolnej przy współudziale nauczycielstwa Z. S. i uczniów poprzedzony uroczystym nabożeństwem w parafijalnym kościele. Obecni na poranku byli i starsi, którzy nie mogli się zmieścić w sali dnia poprzedniego w czasie akademji. Poranek przeciągnął się do godz. 11.30. Na zaproszenie kier. szk. w Budyłowiu W. Bajsarowicza udało się wymienione grono wraz z członkami Z. S. do Budyłowa z opracowanym programem dnia 19 III. po południu urządziło takową akademję w tutejszej miejscowości, celem zmanifestowania podniosłej uroczystości.

Zapust Lwowski. Dnia 19 III. br. odbyła się staraniem oddz. Z. S. w Zapuście Lwowskim uroczystość Imienin Pierwszego Marszałka Polski, na której program złożyły się: przemówienie, szereg produkcji choralnych, deklamacji, oraz recytacja sztuki: „Wodzowi w dniu Jego imienia“ (bez inscenizacji z powodu braku sceny.)

Z Ubezpieczalni Społecz. w Brzeżanach.

Praca nad organizacją Ubezpieczalni Społecznej w Brzeżanach jest już na ukończeniu. Praca była trudną i mozolną. Ubezpieczalnia jako instytucja na gruncie Brzeżan, nie posiadała ani lokalu, ani urządzeń biurowych, ani odpowiednio wyszkolonego personelu.

Wszystkie te trudności Dyrekcja Ubezpieczalni w znacznym stopniu już pokonała i pracuje prawie normalnie.

Zaznaczyć należy, że powstanie Ubezpieczalni w Brzeżanach, oprócz wygody przy załatwianiu spraw ubezpieczeniowych, daje duże korzyści miastu Brzeżany. Ubezpieczalnia, wszystkie zakupy urządzeń biurowych (stoły, szafy, krzesła, instalacja elektryczna i t. p.) czyni na miejscu, popierając i podtrzymując handel i rzemiosło miejscowe. Nie jest do pogardzenia fakt, że wskutek powiększenia personelu zjechało do Brzeżan kilkunastu urzędników z rodzinami i bez. Zwiększy to ilość inteligencji pracującej społecznie, podtrzyma nurt życia kulturalno — społecznego w mieście i okolicy, oraz wywrze poważny wpływ na powiększenie obrotów handlowych w Brzeżanach.

Przy obsadzaniu stanowisk urzędniczych w Ubezpieczalni, Dyrekcja zrobiła wszystko, żeby zatrudnić jak najwięcej pracowników z tutejszego terenu. Akcja ta była niełatwą, gdyż wszystkie Ubezpieczalnie obowiązane są zatrudnić przede wszystkim dawnych urzędników Instytucji Ubezpieczeniowych, które zostały częściowo zredukowane, częściowo przeniesione do stolicy Państwa. Do tych, między innymi, należy dawny Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i Zakład Ubezpieczenia od Wypadków we Lwowie. Dopiero pozostałe etaty można było obsadzić miejscowymi siłami, wysyłając odpowiednie wnioski do władz nadzorczych.

Ciasnota domu Ubezpieczalni przy ul. Sieniawskich zmusiła Dyrekcję do wynajęcia obszernego lokalu przy ul. Zygmuntowskiej 9, dla Wydziału Leczniczego Ubezpieczalni. W projekcie jest rozbudowa domu własnego tak żeby wszystkie Wydziały Ubezpieczalni były skupione w jednym miejscu i miały odpowiednie pomieszczenia.

Rejestrację pracodawców i ubezpieczonych na terenie 4-ch powiatów Ubezpieczalni już ukończono. Teraz nastąpił okres kontroli. Opieszali i oporni psacodawcy będą karani grzywną 500 zł. Pracodawcom, którzy podają nieścisłe dane o zarobkach, lub terminach zatrudnienia grozi kara do 3.000 zł. lub areszt do 3 miesięcy. Ze smutkiem należy stwierdzić, że już w najbliższych dniach Dyrekcja Ubezpieczalni będzie zmuszoną zastosować w całej surowości wymiar kar na nieuczciwych pracodawców.

Ubezpieczenia Społeczne spełniają niezmiennie doniosłe znaczenie państwowe — społeczne. Opieka i troska o milionowe rzesze przeciętnego »szarego człowieka« który jest podwaliną siły Rzplitej stanowi fundament działalności Instytucji Ubezpieczeniowych. Wyrównują one w miarę sił krzywdy i niesprawiedliwości dzisiejszego ustroju, a przez to służą najwyższemu ideałowi Państwa — Sprawiedliwości i Równości Społecznej.

Każdy, kto rzuca kamienie przeszkód na drogi, tej pracy, jest szkodnikiem społecznym jednym z najniebezpieczniejszych.

J. J.

Z życia szkół.

Gimnazjum.

Udział młodzieży w przedstawieniach. W dniu 2 marca wzięła udział młodzież w przedstawieniu w »Sokole« p.t. »Za-

żarty automobilista«, zaś w dniu 5 marca w przedstawieniu, urządzonym przez Legion Młodych p.t. »Szatan«.

Rada pedagogiczna. W dniu 5 marca br. odbyło się o godzinie 17-tej, posiedzenie Rady Pedagogicznej, na którym prof. Bienenstock Adolf przedstawił wyniki przeprowadzonej wśród młodzieży ankiety »o samrządzie szkolnym«. Po ożywionej dyskusji nad sprawozdaniem, uchwalono założyć gminę szkolną i ustalono ogólne ramy, wedle których ma być instytucja ta urządzona. Na tem samem posiedzeniu dyr. Olszewski E. podał zebranym szereg wytycznych, dotyczących pracy szkolnej w najbliższym okresie.

Najlepszy projekt idei oszczędności. W związku z odpowiedzią na ankietę na najlepszy projekt idei oszczędności i popularyzacji P.K.O. wśród młodzieży szkolnej, ogłoszonej w jednodziennym »Oszczędzajcie« w r. 1933 r., została nagrodzona uczennica Kosanowska Irena z kl. I.b książeczkę wkładową na 10 zł.

Wieczór Sienkiewiczowski. Staraniem »Polskiego Koła Literackiego« przy państwowym gimnazjum w Brzeżanach odbył się dnia 9 marca 1934 r. w sali »Sokoła« uroczysty »Wieczór Sienkiewiczowski«. Uroczystość ta była hołdem dla Henryka Sienkiewicza w 50-tą rocznicę wydania »Trylogii« a równocześnie świętem pięciolecia istnienia »Koła«. Wysiłkiem młodzieży, a szczególnie pracą Germana Bronisława (VIIIa), Lachowskiego Józefa (VIIIa) i Wierzbickiego Adama (VIIa), »Koło« po raz pierwszy wykazało swe istnienie i pracę na szerszym terenie. W pierwszej części uroczystego »Wieczoru« przemawiał German Bron. (VIIIa) jako prezes »Koła«, Wierzbicki Adam deklamował »Trylogię« Wł. Lewika i chór mieszany pod batutą prof. Klisza Józefa odśpiewał 3 pieśni.

W części drugiej Wierzbicki Adam (VIIa) wygłosił fragment z »Pana Wołodyjowskiego« »pogrzeb Wołodyjowskiego« a kwartet smyczkowy w składzie: Rosse Wł. (IVa), Bączkowski Jan (VIIIa), Hammer Marek (Va) i Rysy Władysław (VIIa), przy fortep. odegrał 3 utwory.

Inscenizacja 6 obrazów z »Ogniem i Mieczem« układu Germana Br., Lachowskiego J. i Wierzbickiego A. wywarła bardzo miłe wrażenie. Rolę Książkinini odegrała Sawiczówna Marja, V. b, Heleny — Wiktorczykówna Danuta, VIa., rolę Skrzetuskiego odtworzył Wierzbicki Adam. Świetnie też odegrał rolę Zagłoby Lachowski Józef VIIIa, Bohuna, Wojciechowski Marjan, a Podbięty, Polakiewicz Wiesław. Wszyscy wywiązali się dobrze z zadania, a grą ujmowali widzów. Całość była dobrze ujęta i zamykała w sobie typowo Sienkiewiczowskie piękno.

Stroje sprowadzone były ze Lwowa. Dochód z »Wieczoru« umieszczono na książeczkę K. K. O. jako fundusz »Koła Literackiego«. Sala »Sokoła« była wypełniona publicznością jak nigdy, — około 600 widzów.

Konferencja w sprawie opłat. W piątek, dnia 10 III odbyło się posiedzenie Rady pedagogicznej w sprawie uwolnień młodzieży od opłaty taksy administracyjnej, z braku wolnych miejsc, uchwalono skierować wszystkie podania do kuratorium we Lwowie.

Am schönen, blauen Złota Lipa...

Kochany, dobry Strauss, gdyby ujrzał Złotą Lipę, tę naszą kochaną i bardzo nieuregulowaną rzeczke, toby z pewnością nie stworzył walca, ale najnowsze tango »Sieniawę« i usiadłszy na jakimś ładnym kamieniu z rozbitego zamku, marzyłby o dobrych czasach, które minęły bezpowrotnie.

Oczuli by go dopiero dźwięki dalekiej muzyki — i zakławszy szpetnie, — poszedłby popatrzeć, kto to mu tak gra w »Sokole« i obraża dostojną ciszę historycznego majestatu kochaących Brzeżan. A gdyby zapłacił dwa złote za »wstęp na salę«, dowiedziałby się, że to karnawał brzeżański się rozpoczął i ludzie powiedzieli, że będą się koniecznie bawić.

Rzecz oczywista, że każdy zrozumie, że jest to wstęp do feljetonu, który ma być poświęcony karnawałowi brzeżańskiemu.

Aliści to z tym feljetonem jest całe nieporozumienie. Ja chciałem napisać tylko o jednej zabawie, jednej kobiecie, jednej królowej i jednej sukni. A tymczasem kazali mi napisać o wszystkich zabawach, wszystkich kobietach (dostojnie), wszystkich królowych, królownach i księżniczkach i wszystkich sukniach.

Czy to, aby, jak na jednego, nie zawiele!

»Posłuszny jednak wyższej woli« wymieniam zabawy pokrótce: »Legjonowa, BBWR., TOM., Przyjaźń, Wojskowa i dużo śledzi np. Wojskowy, Strzelecki, Kosyniarski i wiele,

wiele innych. Kobiety były dobre, dobroduszne, efektowne, eleganckie, inteligentne, miłe, marzące, marzące, piękne, ukochane, urocze, wielkoduszne, wytworne, zabójcze, zazdrośne, zakamieniałe...

Suknie: Krepdeszyna, Krepżorieta, (ort.) Flamisol, Tofta, Tulcr, Lyonski jedwab, Surowy jedwab, Krep mongol, Krep mandżur (nowe państwo mandżurskie), maroken (!) Velur-szyfon, Aksamit, Plusz, (ale nie meblowy), Sukienko i inne stroje narodowe.

O Jezu — więcej nie pamiętam...

Jeżeli któraś z pań lub sukien nie zostały uwzględnione, — to biorę osobistą odpowiedzialność i służę satysfakcją — oczywiście tylko kobietom.

Aha — mężczyźni byli ubrani też.

A teraz sprawy monarchiczne.

Prostu nie mogę się nadziwić temu, że nie przybędzie do Brzeżan poseł austriacki i nie szuka tu żony dla Ottonka, który tklivem okiem spogląda na Burg wiedeński. Miasto nasze zaczyna się stawać siedliskiem nowej partii kobiecej monarchistycznej, a w skład tej partii wchodzi wszystkie królowe karnawału, które zostały obrane na zabawach dostojnych. Ja sam znam coś cztery królowe, ośm królowych i około szesnastu księżniczek.

Patrzą ci te niewiasty na ciebie zgóry, aż biedaku serce ci się kraje i kiedybyś na ten przykład policzył swoje pięć pałek w bardzo szlacheckim godle, to ci jest smutno i widzisz jaka marność jest w tobie.

A co za miłość i przyjaźń jest pomiędzy temi, co zostały wybrane — a temi, co nie dostały zaszczytu — to

Konferencje klasowe. W dniach od 20 - 24 marca odbyły się konferencje klasowe w sprawie klasyfikacji za III-ci okres. Najslabsze postępy w nauce wykazują klasy środkowe.

Imieniny dyr. zakładu. W sobotę 17 III. obchodził nasz zakład bardzo uroczyste imieniny dyrektora Olszewskiego Edwarda. Po trzeciej lekcji, zebrała się młodzież zakładu w uroczyste przybranej sali gimnastycznej, w której rozpoczęła się właściwa solenizacja. W chwili wejścia solenizanta na salę orkiestra gimn. odegrała „Poloneza” wedle układu prof. Morawskiego Tomasza. Po odegraniu poloneza, wygłosili bardzo serdeczne i głębokie przemówienie ks. prof. dr. Marcinkiewicz Józef, [im. grona] i prezes Polakiewicz Bronisław (im. Koła Rodzicielskiego). Po odśpiewaniu kantaty J. Galla przez chór mieszany pod batutą prof. Klisza Józefa, nastąpiły przemówienia Wojciechowskiego Marjana (imieniem uczniów klas polskich) Kowalczykówny (im. semin.) Breneckiego Michała (im. klas utrakwistycznych). Z kolei chór semin. odśpiewał „Powinszowanie”. Miłka pod batutą prof. Dubickiej Zofii, poczem nastąpiły końcowe powinszowanie druż. harc. żeńskiej (zbiorowej), Wyrwicza Zbigniewa (im. druż.), Wierzbickiego Adama (im. bursy pol.), oraz P.W. żeńskiego (zbiorowe). Zakończył podniosłą uroczystość „Toast” T. Mańskiego, odśpiewany przez chór mieszany. Wymieniona uroczystość stała się żywiołową manifestacją ukochanego przez młodzież dyrektora i solenizanta. Dyr. Olszewski Edward ze wzruszeniem podziękował młodzieży za życzenia, wyraził swoje uczucia i streścił wymagania względem podległej mu młodzieży dwójga pici.

Egzamin dojrzałości. Piśmienny egzamin dojrzałości w terminie zimowym rozpoczął się w dniu 19 lutego 1934 r. o godz. 16-ej i trwał przez kilka dni. Wszyscy kandydaci zostali dopuszczeni do egzaminu ustnego.

Ustny egzamin dojrzałości złożyli: dnia 27 lut. Kohn Matylda, (moż.) Mauer Eugenia, (moż.), Mucha Paweł, (rz.-kat.). Dnia 28 lutego Merkur Neche, (moż.), Sobczak Helena, (rz.-kat.), Zółtański Andrzej, [gr.-kat.]. Dnia 1 marca por. Radajewicz Stanisław [ryzm.-kat.]. Egzaminowi przewodniczył dyr. Olszewski Edward.

Imieniny M. J. Piłsudskiego. Uroczystość imienin Marsz. Józefa Piłsudskiego przygotowała w tym roku Gmina Szkolna. Imieniny Badowicznego Polski obchodzone były bardzo uroczysto i okazale. Młodzież odświeżnie przystroića przedewszystkiem salę gimnastyczną, ogólny podziw budziły wspaniałe wykonane pod kierunkiem prof. Dąbrowieckiej J. i Bienenstocka A., krzyż i Virtuti Militari. Z odezwaniami się dzwonka o godz. 17-ej rozpoczął się uroczysty Wieczór, w którym wzięła gremjalny udział młodzież całego zakładu w raz z gronem profesorskiem i dyrektorem. Bogaty program rozpoczął chór odśpiewaniem „Hołdu Marszałkowi układu prof. Tomasza Morawskiego przy akopaniamencie orkiestry gimnazjalnej pod batutą prof. Klisza J. Następne punkty programu wypełniły zbiorowa deklamacja uczeń kl. Vb. „Marszałkowi Piłsudskiemu” Duninówny [pod reż. prof. Schächterowej R.], recytacja W. Kowalczykówny „Wspomnienie — Granowskiego, produkcje orkiestry gimn. uwertura „Uroczystość strzelecka” [pod kier. prof. T. Morawskiego, deklamacja A. Osadcy [VIIb] „Oreł” W. Samijentki. Gawęda harcerska p.t. „Zbiórka harc. druż. żeńskiej [reż. Dąbrowiecka J.] recytacja hufca harc. pt. „Ostatni Raport” L. Zypowskiego, [reż. prof. Janczyszyn Wł.], deklamacja Sambulskiej

M. [ucz. kurs. V.] pt. „Ślubowane pieśni Naczelnikowi w dniu Imienin”, recytacja P.W. „Komendancie nasz” A. Kowalskiego [pod kierown. prof. Dąbrowieckiej J. i Jaremowicza M.]. W końcu odśpiewał chór mieszany marsz „Pierwszej Brygady” K. Sikorskiego. Całość złożyła się na serdeczną i gorącą manifestację uczuć zakładu dla Dostojnego Solenizanta. Prócz uroczystej akademii, samorządy klasowe uchwaliły na zebraniach urządzić z okazji imienin Marszałka „wyscig pracy”. Wyscig w zakładzie tradycyjnym przybrał formę nadobowiązkowej pracy fizycznej lub umysłowej dla dobra klasy. Klasy, w których wyscig pracy miał formę fizyczną, urządziły nawet specjalne wystawy w dniu imienin Marszałka. I tak powszechną uwagę zwróciła wystawa pięknych eksponatów, wykonanych przez młodzież klasy I-szej a, oraz wystawa udatnych robót ręcznych uczenie tut. gimn. Po wystawie zorganizowanej przez gminę, za inicjatywą prof. Dąbrowieckiej J. rozpoczęła się rozprzedaż eksponatów, z której dochód przeznaczono na zakupno medajlonu Marszałka dla gimnazjum.

Uczenice klas IV-tych odegrały z okazji imienia Marszałka w dniu 19 III. o godz. 15 30 min. obrazek sceniczny p.t. „Cześć Komendantowi”. Młodociane aktorki wywiązały się z przyjętych ról znakomicie, spotkało też je ogólne uznanie za udatną kreację. Czysty dochód z imprezy w kwocie 13 zł. 25 gr., zebrany z pięciu groszowych wstępów, wystano na zakupno samolotu dla kobiet na międzynarodowe zawody o puchar Challenge.

Drużyna żeńska harc. zorganizowała z okazji imienin Marszałka wyscig o pierwsze miejsce w drużynie pod względem celowności deklamacji kącików w świetlicy harcerskiej „I-sze miejsce zdobył zastęp „Orłów”, drugie zastęp „Jeleni”, trzecie „Ognisko”. W wyscigu drugim pierwsze miejsce pod względem pilności, obowiązkowości i punktualności zdobył zastęp „Ognisko”, drugie zastęp „Jeleni”.

Wreszcie Hufiec P.W. żeńsk. sem. państw. urządził z okazji imienin Marszałka obchód dla wieźniów, dla programu którego złożyły się udatne pieśni, recytacje, deklamacje. Łącząc się też w wyrażeniu swych uczuć wdzięczności z całym społeczeństwem młodzież tut. zakładu urządziła w wigile imienin Marszałka, iluminację świetlną swych izb szkolnych, zaś w dniu 19 marca wzięła gremjalny udział w uroczystych nabożeństwach, defiladzie, oraz uroczystej akademii.

Rekolekcje. W dniach od 25 - 27 marca br. odbyły się w kościele ormiańskim rekolekcje dla młodzieży rzym.-kat. tut. zakładu.

W dniu 27 III. po południu młodzież przystąpiła do spowiedzi, zaś w dniu 28 III. do stołu pańskiego w tych samych dniach odbyła rekolekcje młodzież grecko-kat., której nauk udzielał ks. prof. dr. Pobihuszka Filemon.

Koło młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża uczciło dzień Imienin Pana Marszałka działalnością charytatywa — zebraniem artykułów żywnościowych oraz książek i czasopism. Zebrane książki wysłano 17 marca do Komendy Korpusu Ochrony Pogranicza w Podwoleńskich, dołączając serdeczny list do żołnierzy, zredagowany, przez przewodniczącą Koła Marjana Wojciechowskiego (VIIIa). Dnia 19 marca odwiedzili uczniowie względnie uczenie cztery biedne rodziny, zamieszkałe w naszym mieście (dwie wyzn. rzym. kat., jedna gr. kat. i jedna możesz.) i obdarzyli je artykułami żywności, głównie mąką i cukrem. Obdarowano też paczką książek dla młodzieży, dom sierót na Marcelinie.

aż sere się raduje...

Słyszałem czasem dobre kochane słowa ze serca płynące — jak jedna paniusia szepce do do drugiej, z okiem miłości pełnem... „Taka ci została królową — a miła dziewczyna i dobra — ale to niebożatko lewą łopatkę ma krzywą, choć bardzo kochana i elegancka, a na lewą nogę co piąty krok utyka — moja kochana pani...”

Albo iuna dusza szepce do drugiej duszy... o wybrali ci ją — królową — bidusie, żeby łezkę obtrzeć, bo ją akuratnie narzekany odleciał...

O serca dobre i bezmiernej litości pełne, tklive i wyrozumiałe — jak słyszałem to, to obtarłem mimowoli łezkę połą pożyczonego fraka i przekonałem się, że są jeszcze tklive i dobre serca na świecie. I miłości i życzliwości pełne... A ludzko narzekają, że upadła moralność i miłość bliźniego...

A były zabawy piękne i dobre i miłe, a najbardziej podobala mi się jedna, na której ciągle światła gasły. Wtedy właśnie powiedziała mi pewna paniuszka te słowa „Proszę pana — poco właściwie tyle tych światel na zabawie? Kieszenie i tak świecą pustkami, ludzie świecą oczami, a łysiny też świecą. A mężczyzna kobietę i tak dostrzeże, żeby to nawet była własna żona”. I czy nie miała racji ta kobieta mądra?

W Nicei bowiem urządzają np. takie bale, na których światła niema, choć elektrownia i dwa motory też pewnie są. Na takim ładnym balu, wcale nie nudystycznym, dośtaje się na głowę piękny szyszak z małą lampką elektryczną. I kto chce i kiedy chce to sobie świeci...

Coprawda przeważnie lampki przepalają się szybko — ale moralność jest i żona męża i tak znaleźć nie może...

Czyby czegoś podobnego nie dało się zrobić u nas?

Możnaby kwoli opinii publicznej takiej każdej zgaszonej parze dodać coś w rodzaju takiego „dzwonka”, jaki posiada ten nasz strażnik kochany na wieży pożarniczej. I w regulaminie zabawowym zastrzec, że każda para ma wydzwaniać uspakajające kwadranse w kierunku „opieki domowej” że „czuwa i czuwać będzie”.

La solitude est agreable...

Wróćmy jednak do tematu i stwierdzimy, że bawiono się dobrze, jak kogo na to stać — w myśl staropolskiego przysłowia „wedle stawu (brzeżańskiego) grobla”.

Upadłości żadnych nie było, bo nikt jeszcze na wodzie sodowej nie zbankrutował, a o upadłościach innych pisać nie wolno. Kilka par zbliżyło się do siebie i jest — jak mówią — na najlepszej drodze do... Raju, a nazwisk nie wymieniam, bo mógłby mnie ktoś nazwać l'elefant terrible...

Jednym słowem karnawał był świetny, stroje miłe, nastroje dobre, a że tam czasami nienastrojone skrzypce, to nikt i tak o tem nie wie, bo — jak wiadomo — zakochani i zabawieni słyszą tylko muzykę swoich dusz, choćby to była muzyka najbardziej expresjonistyczna.

A że tam czasem ktoś wrócił z zabawy na trzeci dzień i do prawowitego domostwa powrócić nie mógł to.. nie mieszejmy się w sprawy rodzinne.

Stęgniew.

W uruchomienie całej akcji włożyli najwięcej trudu: Sikorzanka Władysław (Vb), Zdebówna Helena (Vb) i Stätner Tadeusz (VIIa).

„Apel Morza”. Dnia 3 marca urządziły drużyny harcerskie w sali Czytelni gimnazjum uroczysty „Apel morza” o godz. 16-iej dla młodzieży klas I, IV i V-iej — o 18-iej zaś dla klas wyższych, rodziców i gości. W pięknie przystrojonej sali czytelnicy zasiadli dyr. Olszewski Edward, grono profesorów, z ramienia Koła Przyjaciół Harcerstwa prezes zarządu dyr. Kulpiński Stan. i dyr. dr. Mostwy Jerzy i Rodzice uczniów.

Na program złożyło się: Przemówienie dh. Wyrwicza Zbign., związane z 14-tą rocznicą odzyskania morza.

Z kolei obór harcerski pod kierunkiem dh-a Sitarskiego Bolesława odśpiewał 1) Marsz legji stud. 2) Marsz 4-go pułku ułanów i 3) Powitanie wolności.

Następnie dh. Wojciechowski wygłosił wiersz H. Zbierszchowskiego pt. Polskie morze.

Po tych trzech punktach harcerki dały obrazek sceniczny pt. Nad morzem — piękny w swym ujęciu, poczem usłyszeliśmy 3 utwory w wykonaniu kwartetu muzycznego (dh. Bączkowski J. Rosse Wł. Rosse K. i Rysy Wł).

Najwięcej wesołości wzbudziła „Pieśń marynarzy” w wykonaniu 12-tu Zuchów szkoły powszechnej. Dziarskie postawy i miny naszych zuchów wywołały gorące oklaski, które nagrodzono wykonawców. Dużo głębokich myśli zawierał w sobie obraz sceniczny H. Zbierszchowskiego „Nad polskim morzem”. Piękna w kompozycji inscenizacja „Hymn Bałtyku” Z. Nowowiejskiego zakończyła całość.

Należy podkreślić znaczenie tej imprezy, która przyczyniła się do propagandy polskiego morza wśród młodzieży i starszych, czego dowodem była sala wypełniona po brzegi po południu i wieczorem.

Harcerstwo brzeżańskie wykazało, że idea ukochania polskiego morza krzewi się wśród młodzieży buntnie.

Dobrowolne datki przyniosły 10 zł. 50 gr. którą to kwotę przesłano zarządowi Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Warszawie na „Fundusz”.

Apel przygotowali prof. Dąbrowiecka J. i prof. Janczyszyn Wł.

Szkoła męska.

Poranek z okazji imienin Marszałka J. Piłsudskiego.

Celem uczczenia imienin Wodza i Budowniczego Państwa M. J. Piłsudskiego urządziła tut. szkoła męska łącznie ze szkołą powszechną uroczysty poranek w sali Szkoła.

Do licznie zgromadzonej publiczności obu szkół przemówił kier. szkoły męsk. L. Gałaczyński, przedstawiając w barwnych słowach życie i czyny Marszałka. Jego troskę o rozkwit i potęgę państwa zakończył swe przemówienie apelem do młodzieży, by nie szczędziła ofiar-datków na cele Tow. P.B.P.S.P i w ten sposób przyczyniła do realizowania zamierzeń Marszałka, żeby Państwo nasze się zświatyło. Świadomych swych obowiązków obywateli, poczem wzniosł trzykrotny okrzyk na, cześć Marszałka, który zebrana młodzież podjęła z zapalem.

Na dalszy program poranku złożyły deklamacje tudzież produkcje chórów szkoły męskiej i żeńskiej pod kierownictwem Godlewskiej M. i A. Baworowskiego.

Na zakończenie młodzież szkoły żeńsk. odegrała sztukę p.t. „Rok” w reżyserji Rogowskiej W.

Poranek zaszczylił swą obecnością insp. szk. J. Beck, insp. J. Hirsz i instr. A. Grochał, tudzież rodzice działwy.

Kurs programowo - ustrojowy. W dniach 25, 26, 27 i 28 marca br. odbył się w tut. szkole kurs programowo-ustrojowy dla nauczycielstwa szkół powszechnych. tut. powiatu, urządzony z ramienia K.O.S. Lwów.

Prelegentami na kursie byli prof. A. Krużkowski, prof. Z. Garbiak i N. Wisiecki z Taropola.

Z życia towarzystw.

Zw. Legionistów.

W dniu 17 marca br. z okazji imienin Pierwszego Strzelca-Legjonisty ziemi brzeżańskiej Insp. Armji gen. Edwarda Rydza-Smigłego, wysłał Zw. Leg. telegram z życzeniami na ręce Dostojnego Solenizanta.

Z okazji imienin komendanta, sędziwego Marszałka Józefa Piłsudskiego Zw. Leg. wysłał w dniu 18 marca br. na ręce Dostojnego Solenizanta telegram z życzeniami.

„Rodzina Wojskowa.”

Dniu 8 II. odbyła się uroczystość „Święta Rodziny Wojskowej” urządzona staraniem sekcji uświadczenia obywatelskiego tego stowarzyszenia pod sprężystym kierownictwem Machnowskiej.

Na program złożyły się: 1.) Msza św. w kościele parafjalnym przy współudziale zaproszonych władz cywilnych i wojskowych, oraz liczny udział członków i wojskowych zawodowych. 2.) Wieczorem w salach Tow. „Przyjaźń” odbyła się uroczysta akademja z programem: a) Słowo wstępne wygłosiła przewodnicząca R. W. Koła Brzeżany Hycowa Irena, w którym położyła główny nacisk na rolę członków jako obywateli i żon wojskowych

i w końcu zwróciła się z gorącym apelem do wszystkich mężów pań R. W. by doceniając wagę należytego spełniania zadań, w jaknajszerszej mierze przychodzili z pomocą przy wykonywaniu obowiązków żony, matki i członkini; b) Ideologię R. W. przedstawiła Woźniakowa która dokładnie i rzeczowo omówiła cele i zadania stowarzyszenia i stwierdziła, że słowa Pierwszego Marszałka Polski, wypowiedziane na pierwszym walnym zgromadzeniu R. W. stanowią stałą myśl przewodnią członków i że stowarzyszenie to coraz bardziej się rozwija nie tylko liczbowo, lecz jako ugrupowanie, pracujące z pełnym poświęceniem dla dobra kraju; c) Kółko amatorskie, złożone z członkin R. W. i ich mężów odegrało jednoaktówkę p. t.: „Tatusz pozwolił”, a gra poszczególnych amatorów była żywo oklaskiwana przez zebraną liczną publiczność.

Na zakończenie wieczoru odbyła się wspólna towarzyska „Herbatka”, która w nader miłym nastroju przeciągnęła się przy dźwiękach symfonicznej orkiestry wojskowej do późnej nocy.

B. B. W. R. Koło Brzeżany.

Realizując uchwałę Walnego Zgromadzenia, Zarząd Koła B. B. W. R. zainicjował w lutym zebrania towarzyskie członków B. B. W. R. w sali posiedzeń Magistratu. Zebrania te mają łączyć wdzięk z pożytkiem. Na program tych zebrań składają się prelekcje na tematy aktualne, oraz produkcje wokalne-muzyczne. Pierwsze zebranie odbyło się dnia 10 lutego, a na program jego złożyły się: odczyt prof. Schmidta „O życiu i zasługach P. Prezydenta Ign. Mościckiego”, oraz produkcje muzyczne zespołu orkiestralnego pod kierownictwem sędziego Surowiaka.

Drugie zebranie odbyło się dnia 24 marca, a w program jego weszły: odczyt prof. Czerneckiego na temat „Konstytucji z dnia 26 I. 1934 r. w stosunku do konstytucji marcowej”, produkcje chóru mieszanego „Legjonu Młodych” pod kierownictwem starosty Porańskiego, produkcje muzyczne tercetu pod kierownictwem sędziego Surowiaka.

Zw. Strzelecki, oddział Brzeżany.

Dnia 24 lutego 1934 r. o godzinie 19 odbyło się w świetlicy strzeleckiej Doroczne Walne Zebranie Członków oddziału Męskiego Z. S. w Brzeżanach, które zaszczylił swą obecnością Karol Wojciechowski starosta brzeżański, dyr. Edward Olszewski, prez. Pow. Rady. BBWR., prez. s. o. Bronisław Polakiewicz, prez. T-wa Przyj. Zw. Strzel., inż. Wł. Weigel v-prezes Zarządu Pow. Z. S.

Po zagajeniu przez v-prezesa oddz. prof. Józefa Słotwińskiego, który podniósł specjalne znaczenie Zw. Strzel. na tut. terenie, Zarząd oddz. złożył sprawozdanie z działalności i usiłowań w kierunku uregulowania spraw związanych z rozwojem tut. Oddziału.

Największą troską Zarządu było uregulowanie spraw finansowych, załatwienie sprawy umebłowania świetlicy, która została już sfinalizowana i wiele innych, które wymagały uszczelnienia w b. r.

Wielką przeszkodą w toku prac. była śmierć nieodżałowanego pracownika na niwie strzeleckiej śp. ob. prezesa dra Jana Polańskiego, co podniosł w swym przemówieniu ob. v-prezes Słotwiński.

Następnie przystąpiono do wyboru członków nowego zarządu oddz. i na wniosek Komisji Matki, której przewodniczył dyr. Olszewski, wybrano zarząd w następującym składzie: prezes, ob. Surowiak Stanisław, s. okr. v-prezes ob. prof. Józef Słotwiński, sekr. ob. Stefan Kapinos, skarbnik ob. Julian Atanowski, ob. Bazyli Dżagan, Jan Mikiety i Mikołaj Woźny, jako członkowie Zarządu.

Po wyborach zabrał głos nowoobраниy prezes ob. Surowiak, zapewniając, że w miarę sił dołoży starań w kierunku dalszego rozwoju tut. Oddziału.

W dyskusji nad dalszym rozwojem oddz. Z. S. zabrał głos dyr. Olszewski, podnosząc konieczność ekspansji męskiego oddziału w kierunku sportowym, gdyż sport jest bardzo ważnym czynnikiem w życiu strzeleckim.

Z życia Garnizonu Brzeżany.

Udział wojskowej drużyny 51 p.p. w IX zawodach marszowych Sulejówek-Belweder w dniu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Po raz pierwszy w bieżącym roku wystąpiła drużyna wojskowa 51 p. p. w dniu 19 III. br. do zawodów marszowych Sulejówek - Belweder im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Drużynę prowadził por. Kowalski Teodozjusz w składzie: sierż. Halejko Piotr, sierż. Klimaszewski Piotr, krnl. Szmid August, kprl. Mandrowski Edward, kprl. Wróbel J. kprl. Kiepusz Julian, kprl. Hadło Stanisław, st. strzel. Adamowski Stanisław, strzel. Bostokowski Kazimierz, strzel. Daćków Piotr, strzel. Szalacha Franciszek i strzel. Noga Włocenty.

Drużyna 51 p. p. odniosła pełny sukces, zyskując w zawodach marszowych pierwsze miejsce. w ogólnej zaś klasyfikacji zdobyła zaszczytne czwarte miejsce i dyplom honorowy, na ogólną ilość około 100 startujących drużyn.

Tak prasa stołeczna, jak i prowinejonalna zgodnie podkreśla doskonałą formę naszej drużyny, która pierwsza stanęła u mety pod Belwederem, wznosząc entuzjastyczny okrzyk na cześć ukochanego Solenizanta.

Sukces, uzyskany przez drużynę naszego pułku w dniu tak uroczystym, rozślał w obliczu mieszkańców całej stolicy nie tylko dobre imię pułku, lecz także i ziemi brzeżańskiej, którą zwycięska drużyna po raz pierwszy w tych zawodach reprezentowała.

Kronika

Wybór Zarządu miasta Brzeżan.

Z niecierpliwością oczekiwano w Brzeżanach wyboru nowego zarządu miasta, opartego na wyborach według nowej ustawy samorządowej dokonanych w grudniu ub. roku. Na temat członków z rządu, a zwłaszcza burmistrza i wice burmistrza krążyły po mieście różne domysły, przypuszczenia i kombinacje. Było jednak jasne, że decydujący wpływ na skład Zarządu będzie miało Koło radzieckie polskie. Początkowo była mowa o trzech kandydatach, później o dwóch; skoro jednak dotychczasowy burmistrz miasta Józef Scholz oświadczył, że kandydatury swej na burmistrza nie stawia, pozostał tylko jeden kandydat w osobie Jacka Bieniawskiego, em. radcy wojew. tarnopolskiego. I tę kandydaturę uchwaliło Koło radzieckie polskie jednogłośnie wysunąć na posiedzenie Rady miejskiej, równocześnie ustanawiając jako szereg kandydatów na wiceburmistrza dr. Adolfa Schüssla, przez tyle lat ten urząd piastującego, na ławników zaś dr. Kazimierza Cybulskiego i Jana Mikiety. Trzeciego kandydata na ławnika miało wysunąć Koło radzieckie żydowskie. O dłuższym wachaniu i ta kandydatura została ustalona w osobie Kalmana Alteina. Tak więc skład przyszłego Zarządu miasta był już przed wyborami przesądzony. Mimo to zainteresowanie tą sprawą było znaczne, o czym świadczyła liczna publiczność, która wypełniła galerię sali posiedzeń Rady miejskiej w dniu wyborów. Posiedzenie otworzył burmistrz Józef Scholz, następnie wybrała Rada na wniosek dyr. Olszewskiego przewodniczącym ks. kanonika Łańcuckiego, asesorem zaś dyr. Kulpińskiego i Czechowicza. Głosowanie odbyło się kartkami przy zachowaniu wszystkich odnośnych przeciwów, dlatego trwało posiedzenie wyborcze Rady dość długo. Burmistrz w osobie Jacka Bieniawskiego, i wice burmistrza w osobie dr. Adolfa Schüssla zostali wybrani jednogłośnie, na ławników nie odbyło się głosowanie ponieważ zgłoszono tylko jedną listę, na podstawie której wybrani zostali ławnikami dr. Kazimierz Cybulski, Jan Mikiety i Kalman Altein. Po dokonaniu wyborów pożegnał dr. Schüssel w serdecznych słowach ustępującego burmistrza p. Scholza, podnosząc zasługi jego około miasta.

Praktyczny kurs.

Dnia 23 marca b. r. odbył się w Kom. Kasie Oszczędności w Brzeżanach z inicjatywy Wojew. Biura do spraw finansowo-rolnych kurs informacyjny dla kierowników kas, banków i spółdzielni kredytowych powiatu brzeżańskiego, podhajeckiego i przemyskiego w sprawie sposobu zawierania układów konwersyjnych z dłużnikami-rolnikami przy pomocy Banku Akcyptacyjnego. Kurs ten przeprowadził St. Włodek, nac. wydziału kredytu krótkoterminowego Banku Rolnego we Lwowie, a uczestniczyło w nim 15 przedstawicieli kas komunalnych, Stefczyka i spółdzielni kredytowych (7 z pow. brzeżańskiego, 5 z podhajeckiego i 2 z przemyskiego). Kurs zajął zastępcę starosty Połys. Z kolei nac. Włodek omówił wszechstronnie akcję konwersji kredytu zorganizowanego i działalności Banku Akcyptacyjnego, oraz przedstawił przykładowo sposoby zawierania układów konwersyjnych. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos prawie wszyscy kierownicy kas, okazując duże zainteresowanie i zrozumienie dla omawianych spraw. Na zakończenie podziękowali prelegentowi za przeprowadzenie tak praktycznego kursu dyr. Kom. Kasy Oszcz. w Brzeżanach, Kulpiński, oraz z ramienia Pow. Biura do spraw finansowo-rolnych mgr. Gałaczyński, który również podziękował dyrektorowi K. K. O. za udzielenie lokalu i wszystkim kierownikom kas za żywy udział w kursie, który niewątpliwie przyczyni się do dalszej propagandy i usprawnienia akcji konwersyjnej.

Dotkliwa strata.

Bolesny cios dotknął i głęboka żałoba okryła Tow. »Przyjaźń«. Dnia 24 marca zgasł po dwutygodniowej obłożnej chorobie s. p. Jan Mikiety, osierocając Rodzinę i Tow. »Przyjaźń«.

Urodzony w Brzeżanach, tu niemal całe życie spędził, powszechnie ceniony w szerokich sferach mieszczaństwa i inteligencji. Cechował Żmarte go hart i upór w dobrem wytrwałość w dążeniu do celu.

W dowód uznania tych zalet ze strony społeczeństwa wybrany został radnym i ławnikiem miasta i członkiem powiatowego samorządu. Był członkiem wielu towarzystw a od 7 lat prezesem »Przyjaźni«. Na tem stanowisku odznaczył się pracowitością i zapobiegliwością i położył walne zasługi we wzniesieniu nowego gmachu, wśród ciężkich stosunków gospodarczych, jako wiceprezes budowy Domu »Przyjaźni« który stał się drugim jego domem i drugą rodziną, której bardzo wiele uwagi, czasu i zdrowia poświęcił.

Pogrzeb odbył się dnia 26 marca przy udziale Zarządu i Członków Tow. »Przyjaźń« z wiceprezesem prof. Kowalskim na czele, oraz licznych rzesz mieszczaństwa i inteligencji. Niech mu lekka będzie ta święta ziemia polska, którą gorąco umiłował i dla której wolności i szczęścia pracował gorliwie i sumiennie.

Cześć Jego pamięci!

W głębokim smutku i żalu po stracie pogrążone Tow. Przyjaźń składa tą drogą serdeczną podziękę Duchowieństwu i uczestnikom pogrzebu.

Podziękowanie.

Przewielebnemu Duchowieństwu, Świątnemu Wydziałowi Powiatowemu i Zarządowi miejskiemu w Brzeżanach P. T. Zarządom Organizacji i Związków a w szczególności Zarządowi i Członkom Tow. »Przyjaźń« oraz wszystkim, którzy w dniach ciężkiej żałoby naszej z powodu zgonu nieodżałowanego męża i ojca s. p. Jana Mikiety, okazali nam swe głębokie współczucie -- składamy tą drogą wyrazy serdecznej wdzięczności.

Rodzinna.

Szanowna Redakcjo!

Pragnę wyrazić przede wszystkim głębokie zadowolenie z tego, że „Głos Brzeżański“ udostępnił szerokim rzeszom swoje łamy dla wypowiedzenia się w różnych sprawach codziennego życia. Potrzebne zdawała już było Brzeżanom takie forum, na którym można rozstrząsnąć publicznie bolączki, światła i cienie życia brzeżańszczyzny. Korzystając z gościnności Szanownej Redakcji, słów kilkoro pragnę napisać jeszcze o liście pasterskim. Głosnemi stały się w Polsce słowa listu pasterskiego. Padły one z ust duchownych przywódców narodu, umiłowanych przez naród cały pasterzy naszych, i z tem głębszym żalem adczuliśmy oskarżenie, jakie padło ze strony najdosłojniejszych arcypasterzy w kierunku tak zasłużonych i wartościowych organizacji prorządowych, jak Z.P.O.K. i „Legjon Młodych“. Prześladuje nas zwłaszcza jedna myśl, dlaczego mianowicie tematem listu pasterskiego nie stały się związki socjalistyczne, czy inne organizacje lewicowe, radykalne, stojące na gruncie akatolickim, antyreligijnym i t. d. Iluż tematów dostarczyć mogłyby antyreligijne i antykościelne hasła socjalistów i ich lewicowych przyjaciół? Przecież to, że socjaliści w sejmie i w życiu publicznym idą ręką w rękę z endekami i chadkami przeciw rządowi, to nie powinno być chyba skrupułem dla oszczędzania hasel socjalistycznych a napiętnowania Bogu ducha winnych organizacji ZPOK i Legjonu Młodych. Więc czy niema tutaj nieporozumienia, może nawet pewnego nastawienia politycznego? Leży właśnie w tej chwili przede mną odezwa Legjonu Młodych do Polaków i Polek, zatytułowana „Salus Reipublicae suprema lex esto“. Wysła gdzieś może przed rokiem (niestety niema daty) czytałem tam ze zdumieniem „Będąc spatkobiercami naszych przodków, otrzymaliśmy kulturę katolicką, którą pielegnować i rozwijać nadal będziemy. Etykę katolicką nadal sterujemy zarówno w życiu politycznym jak i społecznym“. „Opuśćmy to jednak i idźmy dalej“. Wiemy wszyscy, że stanowisko wyżej wymienionych organizacji jest nawskróś katolickie i przekonania tego nikt nam nie zmieni. Zejdźmy teraz na teren brzeżański. Listy pasterskie odczytywane są u nas zazwyczaj w czasie sumy zamiast kazania, jest to nawet obowiązkiem księży. Ale nikt nie czyta ich nigdy w czasie mszy św. zwanej popularnie (dziewiątówką), na której zawsze czyta się Ewangelię św. i często rozporządzenia kancelarii parafjalnej. W tym roku jednak właśnie w ostatnim miesiącu odczytał ks. proboszcz w czasie mszy świętej dla młodzieży szkolnej w ciągu dwu niedziel treść ostatniego listu pasterskiego z szczególnem i dobitnem podkreśleniem miejsc o ZPOK i Legjonie Młodych. Nie wiem, co wywołało tę nadzwyczajną gorliwość ks. proszera, wiem jednak, jaki wywarło skutek u młodzieży. Wyszedłszy z kościoła, niezmiernie żywo i z zajęciem dyskutowała ona nad słowami macierzyństwa, nad wolną miłością, nazywała siebie nawzajem komunistami i t. d. i t. d. Czy nie należałoby młodzieży oszczędzić wzruszeń i nie dostarczać jej podobnych tematów, tak żywo omawianych przez nią już w czasie mszy św.

„Wierny“.

Zakład art. introligatorski Juliana Konecznego
Brzeżany, Sieniawskich 9, - wykonuje: albumy, teki, tuby na dyplomy i dresy, księgi pamiątkowe, oprawy biblioteczne, biurowe i luksusowe passpartouts, kartony fotograficzne i t. p. Ceny umiarkowane.

Redaktor odpowiedzialny: Julian Atanowski.

Podziękowanie.

Wszystkim Życzliwym, którzy okazali nam tyle współczucia w ciężkich chwilach, oraz wzięli udział w obrzędzie pogrzebu ś. p. matki naszej, Kazimierzy z Przewłockich Rudnickiej, a w szczególności: wiel. ks. kanonikowi Adamowi Łańcuckiemu, [Pani Przewodniczącej i Pp. Członkiniom Stow. „Rodzina Wojskowa“, Pp. Oficerom i Pp. Podoficerom 51 p. p. wyrażamy serdeczną wdzięczność.

Szczególne podziękowanie składamy Panu Kapitanowi D-rowsi Sylwinowi Łypkowi, który niósł troskliwą i ofiarną pomoc do ostatnich chwil życia ś. p. Zmarłej.

Halina i Leon Kolbuszewscy.

Podziękowanie.

Jaśnie Wielmożnemu Panu Dr. Wł. Morasiewiczowi w Brzeżanach za troskliwy i bezinteresowny zabieg chirurgiczny, udzielony mojej kuzynce w nagłym wypadku tą drogą składam staropolskie „Bóg zapłać“.

Helena Mossoczy.

Do P.T. Stowarzyszeń urządzających imprezy sceniczne.

Redakcja „Głosu Brzeżańskiego“ zamierza na łamach swego czasopisma umieszczać stale w dziale recenzyjnym rzeczowe i bezstronne recenzje z koncertów, sztuk scenicznych i t. p. Dla urzeczywistnienia swego celu zwraca się przeto Redakcja do P.T. Stowarzyszeń z uprzejmą prośbą, by zechciały nadsyłać do Redakcji „Głosu Brzeżańskiego“ bilety redakcyjne (na ręce prof. Stättnera lub prof. Czerneckiego).

Towarzystwo Opieki nad Chalucami i Emigrantami do Palestyny „E Z R A“ w Brzeżanach urządziło za zezwoleniem starosty brzeżańskiego z 27 II. br. Nr. B-32. tradycyjną zbiórkę purimową w dniu 1 marca br. na dochód tegoż Tow. w czasie której zebrano kwotę 75 zł. i kwotę 26 zł. i 76 gr.

Ubezpieczalnia Społeczna w Brzeżanach ogłasza

KONKURS

na stanowisko lekarza ordynującego w Rejonie Leczniczym w Brzeżanach.

Kandydaci na to stanowisko winni dołączyć do podań następujące oryginalne dokumenty lub ich uwierzytelnione odpisy:

- 1) Metryka urodzenia
- 2) Dowód obywatelstwa polskiego
- 3) Świadectwo z poprzedniej pracy
- 4) Dyplom lekarski
- 5) Dowód prawa wykonywania praktyki lekarskiej
- 6) Własnoręcznie napisany życiorys.

Znajomość położnictwa konieczna.

Kandydaci winni posiadać kwalifikacje i warunki określone dla tego rodzaju stanowisk w § 2 Wytocznych dla umów z Lekarzami w b. Kasach chorych, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Izby Lekarskiej w Nr. 9 z roku 1933

Szczególne warunki pracy i płac będą ustalone przy zawarciu umowy

Dyrektor Ubezp.
Władysław Jankowski

Czy kupiłeś już

Jednodniówkę

Legjonu Młodych obw. Brzeżany, — poświęconą najlepszym Synom ziemi brzeżańskiej, którzy w roku 1914 na zew Woźdza wyruszyli w bój o Polskę.

Cena 1 zł. — Cenne fotografie z roku 1914 — bogata treść. — Do nabycia w Komendzie Obw. L. M. ul. Gertlera 1. 2. — Nie zwlekaj! Nakład 2000 egzemplarzy na wyczerpaniu.

Z drukarni A. Cichockiego w Brzeżanach.